

รายงานผลการสัมมนา

เรื่อง “การรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ”

วันเสาร์ที่ ๔ ถึง วันอาทิตย์ที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

ณ โรงแรมเซ็นทาราคอนเวนชันเซ็นเตอร์ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ มีความมุ่งหวังให้กระบวนการจัดทำร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญของคณะกรรมการเกิดการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน องค์กร หน่วยงานและภาคส่วนต่าง ๆ อย่างแท้จริง ประกอบกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับผ่านการลงประชามติ) มาตรา ๗๗ วรรคสองบัญญัติว่า “ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในการกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน...” ด้วยเหตุผลดังกล่าว คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงกำหนดให้มีการจัดโครงการสัมมนา เรื่อง “การรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ” ตามภูมิภาคต่างๆ จำนวน ๔ ครั้ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้องค์กร หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนตามภูมิภาคต่าง ๆ สามารถเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาของร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญที่องค์กรอิสระที่เกี่ยวข้อง ยกร่างเสนอต่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ อีกทั้งเพื่อนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้จากการสัมมนาไปสู่การพิจารณาปรับปรุงแก้ไขร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญแต่ละฉบับที่อยู่ในระหว่างการจัดทำนี้ให้มีความสมบูรณ์ ครบคลุมถึงประเด็นสำคัญต่าง ๆ อันจะทำให้ร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญสอดคล้องกับบทบัญญัติและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งการจัดสัมมนาครั้งนี้เป็นการจัดสัมมนาครั้งที่ ๑ โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนา ดังนี้

๑. ผู้เข้าร่วมสัมมนา สื่อมวลชน และผู้สังเกตการณ์ในพื้นที่ภาคเหนือ จำนวน ๒๕๖ คน ดังนี้

๑.๑ ผู้เข้าร่วมสัมมนาในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๒๑๙ คน โดยจำแนกเป็นดังนี้

กลุ่มเป้าหมายที่ ๑ : กลุ่มเฉพาะ

ลำดับ	กลุ่มเป้าหมาย	จำนวน (คน)
๑.	กลุ่มอดีตส.ส./กลุ่มอดีต ส.ว. ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๒๙
๒.	กลุ่มผู้บริหารและพนักงานสนง.กกต.ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๔๐
๓.	กลุ่มนักวิชาการ/อาจารย์มหาวิทยาลัย ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๑๘
รวมกลุ่มเป้าหมายที่ ๑ จำนวน ๘๗ คน		

กลุ่มเป้าหมายที่ ๒ : กลุ่มเปิด (ภาคประชาสังคม/ประชาชนทั่วไป)

ลำดับ	กลุ่มเป้าหมาย	จำนวน (คน)
๑.	ภาคประชาสังคม และประชาชนทั่วไป	๑๓๒
รวมกลุ่มเป้าหมายที่ ๒ จำนวน ๑๓๒ คน		

๑.๒ สื่อมวลชน

จำนวน ๖ คน

๑.๓ ผู้สังเกตการณ์

จำนวน ๓๑ คน

๒. กรรมการร่างรัฐธรรมนูญ และที่ปรึกษาคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ จำนวน ๖ คน ดังนี้

- ๒.๑ รองศาสตราจารย์ อธิพันธ์ เชื้อบุญชัย กรรมการร่างรัฐธรรมนูญ และประธานอนุกรรมการรับฟังความคิดเห็น ร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ
- ๒.๒ นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการร่างรัฐธรรมนูญ และประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ...
- ๒.๓ ศาสตราจารย์ ดร.ชาติชาย ณ เชียงใหม่ กรรมการร่างรัฐธรรมนูญ และประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.
- ๒.๔ พลตรี วีระ โรจน์นาศ กรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
- ๒.๕ นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
- ๒.๖ รองศาสตราจารย์ ดร. เจษฎ์ โทณะวณิก ปรีชาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

๓. สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ จำนวน ๒ คน ดังนี้

- ๓.๑ นายจุมพล สุขมัน สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
- ๓.๒ พลเอก นคร สุขประเสริฐ สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

๔. อนุกรรมการรับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ จำนวน ๗ คน ดังนี้

- ๔.๑ ดร. เซาวนะ ไตรมาศ อนุกรรมการ
- ๔.๒ นางเพ็ญพักตร์ ศรีทอง อนุกรรมการ
- ๔.๓ รองศาสตราจารย์ มานิตย์ จุมปา อนุกรรมการ
- ๔.๔ นายเชิดชัย วงศ์เสรี อนุกรรมการ
- ๔.๕ ดร.สตีธร ธนานิธิโชติ อนุกรรมการ
- ๔.๖ ดร.เลิศพร อุดมพงษ์ อนุกรรมการ
- ๔.๗ นายองอาจ ฤทธิพลเดช อนุกรรมการ

๕. อนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. จำนวน ๖ คน ดังนี้

- ๕.๑ นายชาติ สุวรรณิน อนุกรรมการ
- ๕.๒ พลตรีหญิง บุญญารักษ์ พัฒนะมรินทร์ อนุกรรมการ
- ๕.๓ นายประธาน จุฬาโรจน์มนตรี อนุกรรมการ
- ๕.๔ นายภักดี รัตนผล อนุกรรมการ
- ๕.๕ นายประเสริฐ โยธีพิทักษ์ อนุกรรมการ
- ๕.๖ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณชญา ศิริวรรณบุศย์ อนุกรรมการ

๖. อนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. จำนวน ๑ คน คือ

- นายมนุชญ์ วัฒนโกเมร อนุกรรมการ

ในการนี้ คณะอนุกรรมการรับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ได้ดำเนินการรวบรวมและสรุปวิเคราะห์ สังเคราะห์ในประเด็นต่าง ๆ ตามความเห็นของประชาชนที่เข้าร่วมสัมมนา รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

ประเด็น ร่าง พ.ร.ป. ส.ส. (กลุ่มที่ 1 สีชมพู)

ประเด็น ที่ 1 : การสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

1.1 ควรกำหนดหมายเลขผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. แบบแบ่งเขตเป็นหมายเลขเดียวกันทั้งประเทศ หรือไม่ อย่างไร	
ควร	ไม่ควร
<ul style="list-style-type: none">• เบอร์อะไรไม่สำคัญ จะได้อิงตามนโยบายพรรค พรรคจะได้ชูธงเดียวและ พรรคหาเสียงได้ง่าย• เบอร์ไม่สำคัญเท่าอุดมการณ์• ให้มีเบอร์น้อย จะได้เลือกง่าย และเพื่อป้องกันการทำบัตรเสีย• เวลาสื่อสารในโลกออนไลน์ จะได้ไม่สับสน• การบริหารจัดการในการพิมพ์บัตรของ กกต. มีความสะดวกและรวดเร็วกว่า ถ้าใช้แบบเดียวทั่วประเทศ• ถ้ามีเบอร์ต่างกัน อาจจะทำให้สับสนและเกิดข้อผิดพลาดในการจัดส่งบัตรเลือกตั้งไปตามเขตเลือกตั้ง• ถ้าเบอร์พรรค และเบอร์คนต่างกัน ทำให้การเลือกตั้งล่วงหน้าสับสน• ประหยัดงบประมาณในการจัดทำบัตร ถ้าใช้บัตรเดียว เบอร์เดียว• เพื่อความเป็นสถาบันของพรรคการเมือง อิงกันระหว่างคนกับพรรค	<ul style="list-style-type: none">• เป็นการได้เปรียบเสียเปรียบกันระหว่างผู้ที่ได้ลำดับต้น และลำดับท้ายๆ• ดวงพรรคกับดวงผู้สมัครไม่ควรผูกกัน• ถ้าไม่มีผู้สมัครในจังหวัดนั้นๆ จะทำให้เลขที่บัตรโหว่ ดูไม่สวย•

1.2 การแบ่งเขตเลือกตั้ง ส.ส. แบบแบ่งเขต ประชาชน และพรรคการเมือง ควรมีส่วนร่วมหรือไม่ อย่างไร

ควร	ไม่ควร
<ul style="list-style-type: none"> ● ควรเปิดรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องมาร่วมให้ความเห็นด้วย ● ให้ดูตามผลประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก และเอื้อต่อการใช้สิทธิ และเพื่อความสะดวกของประชาชน ● ให้มีส่วนร่วมได้แต่บางส่วน เช่น การทักท้วง หากเห็นว่าไม่เหมาะสม ● ควรให้ประชาชนเข้ามา เพื่อป้องกันการทุจริต ● ควรแบ่งอำเภอใหญ่ออกเป็น 2 ส่วน ประชากรห่างกัน 20,000 – 30,000 คน แต่ถ้าอำเภอเล็กๆ ไม่ควรแบ่งครึ่ง แต่อย่างไรก็ตาม ต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชนก่อน ● เมื่อมีการประกาศข้อกำหนดการแบ่งเขตแล้ว ให้มีการเชิญพรรคการเมืองและประชาชนมาร่วมแสดงความเห็น เกี่ยวกับการแบ่งเขตเลือกตั้ง และร่วมประชุม ● ให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งมาพูดคุยอย่างเดียว ไม่ต้องให้พรรคการเมืองมาร่วม ● ผู้สมัครรับเลือกตั้งให้ส่งความเห็นมายัง กกต. ● ควรยึดอำเภอเป็นเขตเลือกตั้งหลัก ● การแบ่งเขต ควรคำนึงถึงการดูแลของ ส.ส.ในพื้นที่ด้วย 	<ul style="list-style-type: none"> ● ให้ กกต. เสนอ (ที่ผ่านมา เคยเข้าร่วมเสนอความเห็น แต่สุดท้าย กกต. เป็นผู้กำหนดเอง ด้วยข้อจำกัดทางภูมิศาสตร์) ● ควรให้ กกต. เป็นคนเสนอในแต่ละจังหวัดเอง

1.3 ควรกำหนดให้ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. ยื่นหลักฐานการเสียภาษีเงินได้ หรือไม่ ถ้าเห็นควร ควรกำหนดให้ยื่นย้อนหลังกี่ปี

ควร (ระบุจำนวนปี)	ไม่ควร (เหตุผล)
<ul style="list-style-type: none"> ● 3 ปี ● 5 ปี <p>ส่วนเรื่องหลักฐานการสมัครเรื่องการยื่นภาษี ควรมีการระบุว่า หากไม่ได้ยื่นภาษีเนื่องจากการยื่นร่วมกับคู่สมรส ให้นำว่าเป็นหลักฐานของการสมัครได้ หรือให้ระบุไปว่าเป็นผู้ที่ไม่เสียภาษี เนื่องจากไม่มีรายได้</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ให้มีทางเลือกในการระบุว่าเป็นการเสียภาษีทางอ้อม ควรเป็นการเปิดกว้าง เช่น การเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ● เป็นการวัดฐานะของผู้สมัครจริงๆ หากเป็นผู้ที่ร่ำรวยแต่เสียภาษีน้อย แสดงว่าเป็นเรื่องที่ผิดปกติ ต้องมีการตรวจสอบ ว่ามีการยื่นภาษีตรงตามรายได้ของตนหรือไม่ ● การยื่นภาษีเป็นหลักปฏิบัติของทุกคนอยู่แล้ว แม้จะมีรายได้ไม่ถึงก็ตาม หากเห็นว่าการยื่นหลักฐานเป็นเรื่องยาก เห็นว่าไม่ควรมาลงสมัครรับเลือกตั้ง ● เพื่อเป็นการแสดงความบริสุทธิ์ และสามารถตรวจสอบได้ ● ภาษีพ่วงพรรคการเมือง 	<ul style="list-style-type: none"> ● บางคนไม่ได้เสียภาษีเนื่องจากไม่มีรายได้ จะเป็นการอนุโลมได้หรือไม่ ● ไม่เห็นด้วย เพราะไม่เห็นประโยชน์ของการยื่นหลักฐานการเสียภาษี ควรยื่นเฉพาะเท่าที่จำเป็น และควรดูที่การทุจริตในการหาเสียงดีกว่า

1.4 สมาชิกพรรคการเมืองควรมีส่วนร่วมในการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งที่คำนึงถึงผู้สมัครรับเลือกตั้งจากภูมิภาคต่างๆ และความเท่าเทียมกันระหว่างชายและหญิง อย่างไร

- ควรกำหนดสัดส่วน ชาย หญิง และคนพิการ จำนวนเท่าไร รวมถึงควรกำหนดสัดส่วนของแต่ละภูมิภาคด้วย โดย กกต. และ กรธ. และให้กำหนดใน พรป. ด้วย
- น่าจะมี กฎหมาย/ พรป. กำหนดให้ ผู้สมัครรับเลือกตั้งหญิงชาย สลับกัน ในบัญชีรายชื่อ เนื่องจากผู้ชายและหญิงมีความคิดที่ต่างกัน จะได้เกิดความสมดุลในการบริหารประเทศ
- กกต. ควรทำมาเป็นร่างก่อน และเปิดให้ประชาชนมาร่วมแสดงความคิดเห็นต่อร่างนี้
- ระบุในกฎหมายให้พรรคกระจายตามภูมิภาค และตามสัดส่วนหญิงชาย
- เห็นด้วยอย่างมากให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการจัดทำบัญชีรายชื่อ โดยคำนึงถึงหลักภูมิภาค และควรเลือกจากคนในพื้นที่ก่อน เพื่อเป็นตัวแทนของพื้นที่อย่างแท้จริง
- ให้กำหนดแบ่งตามสัดส่วน ในบัญชีรายชื่อ อย่างน้อย 1 ใน 3
- ต้องเห็นด้วยตั้งแต่ในหลักการ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ
- ควรวางกรอบ ชายหญิง คนพิการ สายอาชีพ และภูมิภาคไว้

ประเด็นที่ 2 : การลงคะแนนเลือกตั้ง

2.1 หากกำหนดระยะเวลาการลงคะแนนเลือกตั้ง ตั้งแต่เวลา 08.00 – 16.00 นาฬิกา มีความเหมาะสม หรือไม่ อย่างไร	
เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
<p>- 08.00 - 16.00</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ตามที่เคยใช้ในการลงประชามติ เพราะไม่เห็นมีปัญหาอะไร 	<p>- 08.00 - 15.00</p> <ul style="list-style-type: none"> ● เนื่องจากมีกระบวนการหลังการปิดหีบ เช่น การนับคะแนน ● ถ้าผู้มีสิทธิเลือกตั้ง มีความตั้งใจที่จะลงคะแนนเสียงจริง เพียงแต่ไม่กี่ชั่วโมงก็แล้วเสร็จ ● จะได้มีเวลาให้ผู้ลงคะแนนทำอย่างอื่นบ้าง เช่น การทำมาหากิน <p>- 08.00 - 17.00</p> <ul style="list-style-type: none"> ● เพื่อให้มีเวลาเพิ่มขึ้น และให้มีเวลาพักเที่ยง 1 ชม.

2.2 ผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.ส.ควรถูกจำกัดสิทธิบางประการ
(เช่น ห้ามลงสมัครรับเลือกตั้ง ส.ส.) หรือไม่ อย่างไร

ควร

ไม่ควร

ควรมีการจำกัดสิทธิเหมือนเดิม เช่น สิทธิทาง
การเมือง

ประเด็นที่ 3 : การจัดการเลือกตั้ง การนับคะแนน และการหาเสียงเลือกตั้ง

3.1 คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ควรมีจำนวนเท่าไร และมีคุณสมบัติ อย่างไร	
จำนวน	คุณสมบัติ
<ul style="list-style-type: none"> ● 7 คน รวมประธาน ● 4 คน ● อย่างน้อย 5 คน ● ควรกำหนดตามจำนวนประชากรในแต่ละเขต ให้มีความยืดหยุ่น 	<ul style="list-style-type: none"> ● เนื่องจากคนใช้สิทธิมาก และต้องทำงานหลังปิดหีบด้วย

3.2 ควรกำหนดให้มีการลงคะแนนโดยวิธีการอื่นนอกจากการใช้บัตรลงคะแนน (เช่น ใช้เครื่องลงคะแนน) หรือไม่ อย่างไร	
ควร	ไม่ควร
<p>ใช้เครื่องลงคะแนน (สื่ออิเล็กทรอนิกส์)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● เพื่อความรวดเร็วในการนับคะแนน และประหยัดทรัพยากร ● ป้องกันการทุจริตการเลือกตั้ง ● ไม่มีบัตรเสีย 	

3.3 ควรอนุญาตให้มีการหาเสียงเลือกตั้งทางสื่อสังคมออนไลน์ หรือไม่ อย่างไร

ควร	ไม่ควร
<p>ควร เนื่องจากปัจจุบันมีคนใช้โทรศัพท์ที่ประมาณ 110 ล้านเครื่อง สามารถเข้าถึงคนได้อย่างทั่วถึง สะดวก และรวดเร็ว</p>	

3.4 ควรให้มีการจัดโต๊ะเวทีระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. หรือไม่ อย่างไร

ควร	ไม่ควร
<ul style="list-style-type: none"> ● ควรจัดให้มีการโต้วาที และควรบังคับให้ผู้สมัครมาเข้าร่วม ถ้าไม่มา ให้ตัดสิทธิ์ไปเลย ● ควรจะมี ผ่านทีวี เพื่อให้ประชาชนได้รู้จักผู้สมัคร และจะได้รู้ว่าผู้สมัครคนนั้นสามารถพูดปราศรัยและเป็นตัวแทนของตนในสภาได้หรือไม่ ● การโต้วาทีเป็นการปะทะทางปัญญา เป็นการพัฒนาผู้สมัคร และสะท้อน 	<ul style="list-style-type: none"> ● ไม่มีความจำเป็นต้องบังคับ ควรให้อิสระต่อพรรค ● ควรเปลี่ยนจากการโต้วาที ว่าเป็นให้ กกต. จัดปราศรัย และหากไม่มา จำต้องแสดงเหตุผล ● เปลืองงบประมาณ

<p>ความเป็นคิดของผู้สมัคร จึงควรมีให้มี และให้ กกด. ประชาสัมพันธ์ให้ ประชาชนรับชม โดยถ่ายทอดผ่าน Facebook Live / ผ่านมือถือ และ สามารถถ่ายทอดซ้ำ (rerun) ได้ เพื่อให้ ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างง่าย ขึ้น</p> <ul style="list-style-type: none"> ● เป็นการแสดงวิสัยทัศน์ และนโยบาย ของพรรค 	
---	--

3.5 ควรกำหนดจำนวนค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง หรือไม่ อย่างไร	
ควร	ไม่ควร

ประเด็นที่ 4 : มาตรการในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเพื่อให้เกิดการเลือกตั้ง เป็นไปโดย
สุจริต และเที่ยงธรรม

<p>4.1 ควรมีมาตรการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการทุจริตเลือกตั้งในรูปแบบต่างๆ (เช่น การซื้อเสียง การขนคนมาลงคะแนน) อย่างไร</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ● อยากให้ตัวแทนของผู้สมัครรับเลือกตั้งเข้าไปมีส่วนร่วมสังเกตการณ์ในหน่วยเลือกตั้ง และการนับคะแนน เพื่อเพิ่มความโปร่งใส ● ระบบที่จะใช้ในการปราบทุจริต ต้องใช้ระบบไปต์ส่วน ไม่ใช่ ใช้ระบบการยื่นหลักฐาน เหมือนคดีอาญา ดังนั้น หลักฐานอันควรเชื่อได้นั้น กกต. ต้องสร้างขึ้นมาโดยการจัดตั้งหน่วยราชการลับ ซึ่งหน่วยนี้ต้องไม่ประกาศชื่อ และให้กลุ่มคนนี้เข้ารับการอบรมก่อน และให้แต่ละคนคอยรายงานการทุจริตต่อ กกต. หากมีการยื่นเรื่องจากหลายๆ คน แสดงว่าผู้สมัครคนนั้นทุจริตจริง และให้มีการลงโทษขนาดหนัก คือ การเพิกถอนสิทธิ สุดท้ายคนที่บริสุทธิ์ หรือสุจริต ได้รับการเลือกตั้ง ● การยื่นรายงานค่าใช้จ่ายเท็จ ให้มีบทลงโทษเพิ่มขึ้น โดยศาลเป็นผู้ตัดสิน ไม่ใช่ กกต. 	

<p>4.2 ควรมีการขึ้นทะเบียนหัวคะแนนของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. หรือไม่ อย่างไร</p>	
<p>ควร</p>	<p>ไม่ควร</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● ควรมีการขึ้นทะเบียน และแจ้งรายชื่อให้ กกต. และให้ กกต.เป็นผู้จ่ายค่าใช้จ่ายตัวแทนเอง ดังนั้น หัวคะแนนจะไม่เกี่ยวข้องกับการได้รับเงินจากพรรค ● ส่งเสริมให้ประชาชนช่วยสอดส่องหัวคะแนนที่ขึ้นทะเบียน 	

4.3 ในกรณีที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งกระทำการทุจริต
พรรคการเมืองต้องรับผิดชอบด้วยหรือไม่ อย่างไร

ต้องรับผิดชอบ

ไม่ต้องรับผิดชอบ

ประเด็นที่ 5 : การมีส่วนร่วมของประชาชนในการทำให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริต
และเที่ยงธรรม

“ประชาชน” จะมีส่วนร่วมในการทำให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมได้อย่างไร
(เช่น การปฏิบัติหน้าที่เป็นกรรมการประจำหน่วย, การชี้เบาะแสการกระทำความผิดในการ
เลือกตั้ง, การร่วมตรวจสอบและสังเกตการณ์ในการเลือกตั้ง, การช่วยรณรงค์ให้ความรู้แก่
ประชาชนให้ทราบถึงความสำคัญของการเลือกตั้ง เป็นต้น)

- รื้อฟื้นโครงการบัณฑิตอาสาสมัครตามรัฐธรรมนูญ
- ติดตามผลการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ที่หน่วยเลือกตั้ง บ้านของผู้นำ และผู้นำ
- เพิ่มจำนวนบุคลากรในหน่วยเลือกตั้ง
- ให้สิทธิใช้ พรบ.ศาลปกครองแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งในการฟ้องร้อง
- ใช้เวลาในกระบวนการพิจารณานานเกินไป
- ใช้ทางอาญา/ฟ้อง กกต.

ประเด็น ร่าง พ.ร.ป. ส.ส. (กลุ่มที่ 2 สีส้ม)

ประเด็น ที่ 1 : การสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

1.1 ควรกำหนดหมายเลขผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. แบบแบ่งเขตเป็นหมายเลขเดียวกันทั้งประเทศ หรือไม่ อย่างไร	
ควร	ไม่ควร
<ul style="list-style-type: none">- คนเลือกตั้งจะสามารถจำได้ง่าย- ประชาสัมพันธ์ได้ง่าย- การมีหมายเลขเดียวถือเป็นการให้ความสำคัญกับระบบพรรคการเมือง- ตัดข้อความมาตรา 152 เพื่อให้พรรคการเมืองได้มีส่วนร่วม	

1.2 การแบ่งเขตเลือกตั้ง ส.ส. แบบแบ่งเขต ประชาชน และพรรคการเมือง ควรมีส่วนร่วมหรือไม่ อย่างไร	
ควร	ไม่ควร
<ul style="list-style-type: none">- กติกาของ กกต. เดิมก็ดีอยู่แล้ว- ปปช.ต้องมีส่วนร่วม โดยคำนึงถึงพื้นที่และประชากรเป็นสำคัญ ด้วยการหาเสียงในพื้นที่ให้มากที่สุด	

1.3 ควรกำหนดให้ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. ยื่นหลักฐานการเสียภาษีเงินได้ หรือไม่ ถ้าเห็นควร ควรกำหนดให้ยื่นย้อนหลังกี่ปี	
ควร (ระบุจำนวนปี)	ไม่ควร (เหตุผล)
<ul style="list-style-type: none"> - ยื่นหลัง 3 ปี - กี่ปีก็ได้ - 5 ปี - เชิญตัวแทนของประชาชนเข้ามา ประชุมร่วมกับ กกต. - กกต. ควรทำตัวอย่างมาก่อน 	

1.4 สมาชิกพรรคการเมืองควรมีส่วนร่วมในการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งที่คำนึงถึงผู้สมัครรับเลือกตั้งจากภูมิภาคต่างๆ และความเท่าเทียมกันระหว่างชายและหญิง อย่างไร
<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดสัดส่วนตามสมาชิกพรรคว่ามี ผช/ผญ เท่าใด เช่น 1 ใน 3 - ควรกำหนดเป็นภาพรวมของภาค แล้วนำมาสู่การจัดทำบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรค - ต้องวางลำดับสลับระหว่างเพศหญิงและเพศชายด้วยเพื่อกระจายความเท่าเทียม - ต้องมีบัญชีรายชื่อซึ่งมาจากทุกภาคอย่างครอบคลุม - ไม่ควรบังคับเป็นสัดส่วนระหว่างหญิงและชาย แต่จำเป็นต้องมีทั้ง 2 เพศ - ต้องให้ความสำคัญกับความหลากหลายทางเพศ เพราะไม่จำกัดเฉพาะผู้หญิงหรือผู้ชาย - ไม่จำเป็นต้องบังคับให้มีผู้หญิง เพราะอาจจะมีกรณีที่พรรคการเมืองไม่สามารถหาผู้หญิงมาลงการเมืองได้ ซึ่งจะขัดกับหลักการรัฐธรรมนูญด้วย เพราะแต่ละสังคมมีความแตกต่างกัน

ประเด็นที่ 2 : การลงคะแนนเลือกตั้ง

2.1 หากกำหนดระยะเวลาการลงคะแนนเลือกตั้ง ตั้งแต่เวลา 08.00 – 16.00 นาฬิกา มีความเหมาะสม หรือไม่ อย่างไร	
เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
<ul style="list-style-type: none"> - สามารถให้บริการเลือกตั้ง โดยเฉพาะเขตเลือกตั้งที่มีคนมาก - อำนวยความสะดวกเพิ่มขึ้น - ผู้ที่เดินทางไกลจะได้ทันเวลา เช่น การเลือกตั้งล่วงหน้า - การขยายเวลาจะช่วยให้เจ้าหน้าที่มีเวลาทำงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - เวลาเย็นเกินไป อาจเกิดปัญหาที่ไม่คาดคิด เช่น ไฟดับ - การขนส่งล่าช้า - เวลาเดิมเข้าเกินไป เพราะน่าจะเริ่มเวลา 8.30-16.30 น. - กรณีจังหวัดชายแดนภาคใต้ อาจเกิดเหตุร้ายขึ้นได้ถ้าเวลาเลือกตั้งยืดออกไป

- **ตัดบทเฉพาะกาลในมาตรา 152 ออก เพื่อให้พรรคการเมืองมีส่วนร่วมการแบ่งเขตเลือกตั้งตั้งแต่แรก**

2.2 ผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.ส.ควรถูกจำกัดสิทธิบางประการ (เช่น ห้ามลงสมัครรับเลือกตั้ง ส.ส.) หรือไม่ อย่างไร	
ควร	ไม่ควร

<ul style="list-style-type: none">- ควรจำกัดสิทธิเช่นเดิม- เพื่อให้คนไปใช้สิทธิมาก ป้องกันการชนคนไปเลือกตั้ง- ควรเพิ่มการตัดสิทธิและสวัสดิการที่รัฐจัดให้บางอย่าง เช่น การรักษาพยาบาล- เพื่อให้ประชาชนรู้จักหน้าที่ตนเอง และควรมีการกระตุ้นให้ประชาชนรับทราบ- เห็นด้วย แต่ไม่ควรตัดสิทธิด้านสวัสดิการที่ได้รับจากรัฐ- ควรขยายระยะเวลาออกไป เพราะอย่างเดิมดีอยู่แล้ว- เพราะเป็นจิตสำนึกเบื้องต้นของพลเมืองที่ต้องทำหน้าที่เลือกผู้แทนทุกระดับ	<ul style="list-style-type: none">- เพราะเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชน- ไม่ควรบัญญัติว่าเป็นหน้าที่ เพราะถือเป็นสิทธิของประชาชน ซึ่งไม่ควรถูกลดทอน
--	--

2.3 ประเด็นเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้ง

- ลงสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายอะไรก็ได้ ขอให้ตรงช่องเป็นพอ
- แบบเดิมคืออยู่แล้ว เพราะเป็นเจตจำนง ถ้าเปิดกว้างจะมีปัญหาในการวินิจฉัยบัตรเสีย บัตรดี และเกิดการโต้แย้งได้ ประชาชนก็รู้อยู่แล้ว
- มีตัวแสดงบ่งไปนบัตร โดยวางไว้ที่คูหาเลือกตั้งเลย
- ถ้ากำหนดใหม่ จะทำให้ประชาชนสับสน
- ควรกำหนดการลงโทษกรณีที่มีการฉีกบัตรเลือกตั้งให้ชัดเจน
- กรณีที่มีการใช้เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ต้องสร้างความเชื่อมั่นและน่าเชื่อถือในความเที่ยงตรงได้

- สนับสนุนให้ใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในการลงคะแนนเสียง

ประเด็นที่ 3 : การจัดการเลือกตั้ง การนับคะแนน และการหาเสียงเลือกตั้ง

3.1 คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ควรมีจำนวนเท่าไร และมีคุณสมบัติ อย่างไร	
จำนวน	คุณสมบัติ
<ul style="list-style-type: none"> - 9 คน ตามเดิม เพราะถือว่าทำหน้าที่ได้ครอบคลุมและชัดเจน เพราะถ้าลดจำนวนลงก็จะทำให้การทำงานล่าช้า และมีปัญหาเรื่องวินิจัย และการทำงานที่มีประสิทธิภาพมีความสำคัญกว้างประมาณ แต่ก็มีข้อกังวลเกี่ยวกับการทำหน้าที่วินิจัย - ควรเป็น 7 คน 	<ul style="list-style-type: none"> - อายุ 18- 75 ปี - คุณสมบัติของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งคงเดิม - อบรมกน.เพิ่มเติม เพราะบางคนไม่รู้ - คุณสมบัติในร่างเดิมถือว่าดี แต่จำนวนกน. ที่มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตใหญ่ ก็อาจจะไม่พอ เพราะเกิดความผิดพลาด โดยต้องกำหนดไม่น้อยกว่า 7 คน

3.2 ควรกำหนดให้มีการลงคะแนนโดยวิธีการอื่นนอกจากการใช้บัตรลงคะแนน (เช่น ใช้เครื่องลงคะแนน) หรือไม่ อย่างไร	
ควร	ไม่ควร
<ul style="list-style-type: none"> - หากใช้เครื่องลงคะแนนได้ ก็จะช่วยลดปัญหาจำนวนคณะกรรมการนับคะแนน การพิมพ์บัตรเลือกตั้ง ซึ่งสามารถช่วยลดค่าใช้จ่ายลงได้ แต่การใช้เครื่องลงคะแนนต้องตรวจสอบได้ด้วย - สร้างความเชื่อมั่นในการใช้เครื่องลงคะแนน โดยต้องเริ่มจากระดับ 	

<p>หมู่บ้าน/ ท้องถิ่นนำร่องก่อน เพื่อให้ เกิดความคุ้นเคยและมั่นใจได้ว่ามี ข้อผิดพลาดน้อยที่สุด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ยังไม่เหมาะสมที่จะนำเครื่อง ลงคะแนนมาใช้ในระดับชาติหรือทั้ง ประเทศ เพราะยังต้องผ่านการอบรม กคน. - “อยู่ที่ไหนก็ลงคะแนนได้” 	
--	--

<p>3.3 ควรอนุญาตให้มีการหาเสียงเลือกตั้งทางสื่อสังคมออนไลน์ หรือไม่ อย่างไร</p>	
<p>ควร</p>	<p>ไม่ควร</p>
<ul style="list-style-type: none"> - แต่ต้องมีมิติของการควบคุมที่เข้มงวด เพราะอาจจะเกิดการกระทำผิดได้ แต่ คิดว่าคนในยุคนี้คุ้นเคยกับพื้นที่ของ ข้อมูลข่าวสารเป็นอย่างดี - กำหนดเนื้อหาและกติกา รวมถึง ช่องทางของสื่อออนไลน์ที่ชัดเจน - เพราะเข้าถึงประชาชนได้กว้างขวาง และรวดเร็วด้วย แต่ต้องส่งเนื้อหาของ พรรคการเมืองให้พิจารณาก่อนว่า สมควรหรือไม่ 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เห็นด้วย เพราะมีผู้ช่วยผู้สมัครรับ เลือกตั้ง หัวคะแนนที่เข้ามาเกี่ยวข้อง และยากต่อการควบคุม - อาจเกิดความวุ่นวาย ท่ามกลาง บรรยากาศที่ต้องการสร้างความ สมานฉันท์

3.4 ควรให้มีการจัดเวทีระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. หรือไม่ อย่างไร

ควร	ไม่ควร
<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้ประชาชนทราบนโยบายของพรรคการเมือง ในพื้นที่สื่อส่วนกลางที่ประชาชนเข้าถึงได้ - เพื่อให้ประชาชนเห็นความแตกต่างระหว่างนโยบายของพรรคการเมือง - เปิดโอกาสให้กับพรรคที่ส่งผู้สมัครไม่ถึงร้อยละ 50 เพื่อสร้างความเท่าเทียมให้กับทุกพรรคการเมือง - พรรคการเมืองสามารถจัดเวทีแบบเดิมก็ได้อยู่แล้ว แต่ถ่วงนานไปกับการจัดเวทีของ กกต. - ให้ผู้สมัครหน้าใหม่ มีโอกาสและเวลาในการหาเสียงมากกว่าผู้สมัครเก่า 	<ul style="list-style-type: none"> - ที่ผ่านมากกต. ไม่ประสบความสำเร็จในการจัดเวที และถือเป็นหน้าที่ของพรรคการเมืองในการนำเสนอนโยบายและหาเสียงของตัวเองมากกว่า ส่วนที่ กกต. จะจัดก็ต้องการหาแนวทางที่จะทำให้ประสบความสำเร็จ และเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายมากกว่าการเกณฑ์นักเรียนเข้าไปฟัง

3.5 ควรกำหนดจำนวนค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง หรือไม่ อย่างไร

ควร	ไม่ควร
<ul style="list-style-type: none"> - กกต. จัดทำป้ายหาเสียงให้ทุกพรรคการเมือง เพื่อความสามารถในการจัดการป้ายหาเสียงหลังเลือกตั้ง ได้ทันที - กกต. จัดเวทีกลางเพื่อให้พรรคการเมืองหาเสียง เพื่อช่วยลดภาระคนมาฟังการหาเสียง และยังช่วยลดปัญหาการฟ้องร้องระหว่างผู้ลงสมัครเลือกตั้งเอง - ควรกำหนดไม่เกิน 1 ล้านบาท 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่ควรกำหนดตายตัว แต่กำหนดเป็นครั้งๆ เพื่อความเหมาะสมกับการเลือกตั้งแต่ละครั้ง ที่อาจจะมีความแตกต่างกัน โดยออกมาเป็นประกาศของ กกต. ตามอัตราเงินเพื่อ - กกต. ไม่ควรมาทำป้ายหาเสียง เพราะระยะเวลาที่อาจจะไม่ทันในการจัดพิมพ์

<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดรายการที่จ่ายได้หรือไม่ได้ โดยผ่านการทำความเข้าใจกับพรรคการเมืองให้ชัดเจน - จำนวน 1.5 ล้านบาทถือว่ามีความเหมาะสม - ควรกำหนดจำนวนให้ชัดเจนเหมือนเช่นเดิมทุกครั้งเพื่อป้องกันปัญหา 	
--	--

**ประเด็นที่ 4 : มาตรการในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเพื่อให้การเลือกตั้ง เป็นไปโดย
สุจริต และเที่ยงธรรม**

<p>4.1 ควรมีมาตรการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการทุจริตเลือกตั้งในรูปแบบต่างๆ (เช่น การซื้อเสียง การขนคนมาลงคะแนน) อย่างไร</p>
<ul style="list-style-type: none"> - กกต. ควรมี หน่วยเคลื่อนที่เร็ว/ หน่วยเฉพาะกิจ เพื่อป้องกันการทุจริต เพื่อตรวจสอบและมีอำนาจจับกุม ได้ทันที - ลงโทษอย่างหนักขึ้นหากมีการกระทำผิดจริง หรืออาจจะเพิ่มมาตรการลงโทษให้มากขึ้น - ในช่วงที่ไม่มีการเลือกตั้ง กกต.ต้องมีหน่วยส่งเสริมประชาธิปไตย ไปตามสถานที่ต่างๆ เพื่อชี้ให้เห็นโทษและพิษของการทุจริตการเลือกตั้ง - กกต. ไม่ได้เป็นเจ้าพนักงานประมวลกฎหมายอาญา เมื่อเกิดความผิดขึ้นมาจึงไม่สามารถทำได้ จึงต้องเพิ่มอำนาจให้กกต.ตามประมวลกฎหมายอาญาในการดำเนินการกระทำผิดเลือกตั้งทันที - ลงโทษทั้งผู้ให้และผู้รับเงินซื้อเสียง - กกต. สามารถเรียกข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้การทำงานของ กกต.มีประสิทธิภาพในการปราบทุจริตได้มากขึ้น

4.2 ควรมีการขึ้นทะเบียนหัวหน้าคณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. หรือไม่ อย่างไร

ควร	ไม่ควร
<ul style="list-style-type: none">- จริงๆแล้ว มีการแจ้งให้มีผู้ช่วยหาเสียงอยู่แล้ว แต่ต้องมีกรอบให้ชัดเจนว่าหัวหน้าคณะจะมีบทบาทอย่างไรบ้าง โดยการกำหนดเป็นเกณฑ์ออกมา	<ul style="list-style-type: none">- เพราะในความเป็นจริงไม่สามารถทำได้

4.3 ในกรณีที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งกระทำการทุจริต พรรคการเมืองต้องรับผิดชอบด้วย หรือไม่ อย่างไร

ต้องรับผิดชอบ	ไม่ต้องรับผิดชอบ
<ul style="list-style-type: none">- ควรรับผิดชอบ แต่ต้องไม่ใช่การเหมาแข่งไปทั้งพรรคการเมือง- แต่ผู้กระทำผิดต้องรับมากกว่าพรรคการเมือง	<ul style="list-style-type: none">- ใครทำผิดก็ต้องรับผิดชอบโดยพิจารณารายละเอียดว่าพรรคการเมือง หรือผู้สมัครทำผิด- กำหนดเป็นมาตรการว่าเมื่อจับได้ว่ามีการทุจริตให้ขาดคุณสมบัติการลงเลือกตั้งตลอดชีวิต

ประเด็นที่ 5 : การจัดการเลือกตั้ง การนับคะแนน และการหาเสียงเลือกตั้ง

“ประชาชน” จะมีส่วนร่วมในการทำให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมได้อย่างไร (เช่น การปฏิบัติหน้าที่เป็นกรรมการประจำหน่วย, การชี้เบาะแสการกระทำผิดในการเลือกตั้ง, การร่วมตรวจสอบและสังเกตการณ์ในการเลือกตั้ง, การช่วยรณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชนให้ทราบถึงความสำคัญของการเลือกตั้ง เป็นต้น)

- ต้องมีกฎหมายคุ้มครองพยาน เมื่อมีการแจ้งการกระทำผิดเลือกตั้ง
- ต้องเพิ่มบทบาทของภาคประชาสังคมในการรณรงค์ ตรวจสอบการเลือกตั้ง เหมือนกับ PNET ปี 2535 โดยทำงานควบคู่กับ กกต. ในการรณรงค์ ให้ความรู้เรื่องการเลือกตั้ง
- กคน. มีบทบาทในการชี้นำผู้ลงคะแนน และผลการนับคะแนนเป็นอย่างมาก จึงต้องมีการกลั่นกรองผู้ที่เข้ามาเป็น กคน. มากขึ้น เช่น นายอำเภอเอาพวกพ้องของตนเองเข้ามาเป็น กคน. หรือมีการนำเอา กคน. มาจากหัวคะแนน
- การคุ้มครองพยานเป็นเรื่องสำคัญ
- การชี้เบาะแส ต้องรัดกุม และเพิ่มช่องทางในการชี้เบาะแส
- การร่วมตรวจสอบ หรือสังเกตการณ์การเลือกตั้ง เป็นเรื่องดี แต่ต้องมีความชัดเจน และให้ประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมด้วย
- การรณรงค์เลือกตั้ง ต้องให้ กกต. ทำความเข้าใจกับท้องที่และท้องถิ่นเพื่อให้ประชาชนมีความเข้าใจเรื่องหน้าที่ในการเลือกตั้งกับประชาชน โดยให้ กกต. ทำงานเชิงรุกมากขึ้น
- พรรคการเมืองต้องมีบทบาทในการให้ความรู้เรื่องการเลือกตั้งกับประชาชน เพราะมีความใกล้ชิดกับประชาชนมากกว่าหน่วยอื่น
- ต้องคิดเรื่องการเมือง อาสาสมัคร เข้ามาทำหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้ง หากไม่สามารถเชื่อมั่นการทำงานของคนในพื้นที่ได้

ประเด็น ร่าง พ.ร.ป. ส.ส. (กลุ่มที่ 3 สีม่วง)

ประเด็น ที่ 1 : การสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

1.1 ควรกำหนดหมายเลขผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. แบบแบ่งเขตเป็นหมายเลขเดียวกันทั้งประเทศหรือไม่ อย่างไร	
ควร	ไม่ควร
<ul style="list-style-type: none">- ทำให้ประชาชนไม่สับสน- ป้องกันการทำบัตรเสีย เพราะประชาชนจำไม่ได้- ประชาชนคุ้นเคย- ประชาชนสะดวกในการจดจำ, สื่อสารง่าย- คณะกรรมการการเลือกตั้งสะดวกในการรวมคะแนน-	-

สรุป ควรใช้หมายเลขเดียวกัน

กำหนดให้หัวหน้าพรรคการเมืองเป็นผู้จับสลากหมายเลขของ ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ ก่อน แล้วจึงนำหมายเลขไปใช้กับ ส.ส. แบบแบ่งเขต โดยแบ่งการจับสลากเป็น 2 ครั้ง

ครั้งที่ 1 หัวหน้าพรรคการเมืองทุกพรรคจับสลากเพื่อจัดลำดับในการจับสลากหมายเลขพร้อมกันในวันเดียวกัน

ครั้งที่ 2 หัวหน้าพรรคการเมืองจับสลากหมายเลข

1.2 การแบ่งเขตเลือกตั้ง ส.ส. แบบแบ่งเขต ประชาชน และพรรคการเมือง ควรมีส่วนร่วม
หรือไม่ อย่างไร

ควร	ไม่ควร
<ul style="list-style-type: none">- ควรมีให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและพรรคการเมืองเพื่อให้เกิดความเป็นธรรม- ควรเอามาตรา 152 ในบทเฉพาะกาลออก เพราะทำให้ประชาชนที่อยู่ห่างไกลไม่สามารถเข้าถึง ส.ส. ได้ยาก- ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน เพราะประชาชนเป็นผู้มีส่วนได้เสีย	

1.3 ควรกำหนดให้ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. ยื่นหลักฐานการเสียภาษีเงินได้ หรือไม่ ถ้าเห็นควร ควร กำหนดให้ยื่นย้อนหลังกี่ปี

ควร (ระบุจำนวนปี)	ไม่ควร (เหตุผล)
<ul style="list-style-type: none"> - ควรให้ยื่นย้อนหลัง 3 ปี เพราะใกล้เคียงกับการกำหนดของการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น - ควรให้ยื่นย้อนหลัง 4 ปี เพราะว่าครบวาระการดำรงตำแหน่งทางการเมือง - ควรให้ยื่นย้อนหลัง 5 ปี เพราะป้องกันการหลอกลวง - แล้วแต่ดุลพินิจ กกต. เป็นผู้กำหนดจำนวนปี 	<p style="text-align: center;">-</p>

1.4 สมาชิกพรรคการเมืองควรมีส่วนร่วมในการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งที่คำนึงถึงผู้สมัครรับเลือกตั้งจากภูมิภาคต่างๆ และความเท่าเทียมกันระหว่างชายและหญิง อย่างไร

- ควรให้สาขาของพรรคในจังหวัดต่างๆ เสนอรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งให้หัวหน้าพรรคพิจารณา
- ไม่ควรกำหนดสัดส่วนเพศชายและหญิงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง แต่ต้องพิจารณาตามความสามารถ

ประเด็นที่ 2 : การลงคะแนนเลือกตั้ง

2.1 หากกำหนดระยะเวลาการลงคะแนนเลือกตั้ง ตั้งแต่เวลา 08.00 – 16.00 นาฬิกา มีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร	
เหมาะสม	ไม่เหมาะสม

2.2 ผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.ส.ควรถูกจำกัดสิทธิบางประการ (เช่น ห้ามลงสมัครรับเลือกตั้ง ส.ส.) หรือไม่ อย่างไร	
ควร	ไม่ควร

2.3 ประเด็นเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้ง

-

-

ประเด็นที่ 3 : การจัดการเลือกตั้ง การนับคะแนน และการหาเสียงเลือกตั้ง

3.1 คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ควรมีจำนวนเท่าไร และมีคุณสมบัติ อย่างไร	
จำนวน	คุณสมบัติ
<ul style="list-style-type: none"> - <u>อย่างน้อย 7 คน (5 คนน้อยไป) เพราะ</u> <u>บางเขตการเลือกตั้งมีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง</u> <u>จำนวนเยอะ ทำให้กรรมการดูแล</u> <u>กระบวนการเลือกตั้งไม่เพียงพอ</u> - <u>กำหนดตามจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียง</u> <u>เลือกตั้งในแต่ละหน่วยเลือกตั้ง เพราะ</u> <u>ถ้ากรรมการน้อยเกินไปจะทำให้ไม่</u> <u>สามารถปฏิบัติงานรองรับกับจำนวน</u> <u>สัดส่วนประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้</u> 	<ul style="list-style-type: none"> - <u>กำหนดไว้กว้างๆ เพื่อให้หาผู้ปฏิบัติงาน</u> <u>ง่าย โดยระบุว่า เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง</u> <u>(ทั้งประเทศ)</u> - <u>กรรมการควรมีการศึกษา</u> - <u>สื่อสารรู้เรื่อง</u> - <u>บุคลิกภาพที่ดี แต่งกายเรียบร้อย</u> - <u>เป็นผู้ไม่มีส่วนได้เสียกับผู้สมัครรับ</u> <u>เลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น</u> - <u>ควรให้ผู้ครุ หรือเยาวชน เพื่อป้องกัน</u> <u>การมีส่วนได้เสียกับผู้สมัครรับ</u> <u>เลือกตั้ง</u> - <u>ต้องไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองโดย</u> <u>กกด. เป็นผู้ตรวจสอบ (แต่ กกด. ไม่มี</u> <u>งบประมาณในการดำเนินการ) แต่มี</u> <u>ข้อสังเกตจากบางท่านว่าอาจจะเป็นไปได้</u> <u>ยาก</u> - <u>ต้องมีเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการอบรมเป็น</u> <u>กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งประจำ</u> <u>อยู่ทุกหน่วยเลือกตั้ง (แต่ กกด. ไม่มี</u> <u>งบประมาณ)</u>

3.2 ควรกำหนดให้มีการลงคะแนนโดยวิธีการอื่นนอกจากการใช้บัตรลงคะแนน
(เช่น ใช้เครื่องลงคะแนน) หรือไม่ อย่างไร

ควร	ไม่ควร
<ul style="list-style-type: none"> - <u>การนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง เช่น เครื่องลงคะแนนอัตโนมัติ เครื่องสแกนลายนิ้วมือ แอปพลิเคชัน เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง แต่ต้องมีแนวทางในการรองรับความขัดข้องทางอินเทอร์เน็ตด้วย</u> - 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้บัตรเหมือนเดิม โดยออกแบบให้เหมาะสมกับผู้สูงอายุ หรือผู้พิการ โดยเฉพาะ - ให้คงไว้ตามมาตรา 61 คือ ใช้บัตรหรือวิธีการอื่นๆ ก็ได้ ที่ กกต. มีความพร้อม

3.3 ควรอนุญาตให้มีการหาเสียงเลือกตั้งทางสื่อสังคมออนไลน์ หรือไม่ อย่างไร

ควร	ไม่ควร
<ul style="list-style-type: none"> - <u>เพราะสังคมเปิดกว้าง และไม่จำเป็นที่คนที่หาเสียงผ่านสื่อสังคมออนไลน์จะได้รับการเลือกตั้งเป็นผู้แทนเสมอไป</u> - <u>เพราะมี พรบ. คอมพิวเตอร์ และ พรบ. การเลือกตั้ง มีความครอบคลุมอยู่แล้ว</u> 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้สมัครไม่ควรหาเสียงผ่านสื่อสังคมออนไลน์ แต่ให้ กกต. เป็นผู้หาเสียงผ่านสื่อสังคมออนไลน์ให้แทน

3.4 ควรให้มีการจัดไต่สวนที่ระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. หรือไม่ อย่างไร	
ควร	ไม่ควร
<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อเป็นเวทีให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งฝึกฝนการพูดในที่สาธารณะ (ใครจัดก็ได้) - เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้นโยบายและรู้จักผู้สมัครรับเลือกตั้ง 	<ul style="list-style-type: none"> - <u>เพราะมีหลายช่องทางให้แนะนำ และนำเสนอนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งอยู่แล้ว และประเทศไทยมีจำนวนพรรคการเมืองจำนวนมาก</u> - <u>ทำให้เกิดความขัดแย้งกันในอนาคต</u> - <u>ไม่ควรจัดการจัดไต่สวนที่ระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้ง แต่ต้องมีการจัดเวทีให้พรรคการเมืองได้แถลงนโยบาย</u>

- **ควรมีการไต่สวนที่ เป็นการพัฒนาทางการเมือง เป็นการแสดงผลไม่ใช่การทำให้เกิดความขัดแย้งกัน โดยให้ กกต. เป็นผู้ทำสื่อเพื่อกระจายให้ประชาชนรับทราบอย่างทั่วถึง**

3.5 ควรกำหนดจำนวนค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง หรือไม่ อย่างไร

ควร	ไม่ควร
<ul style="list-style-type: none">- <u>เพราะทำให้ตรวจสอบค่าใช้จ่ายได้ แต่ต้องเพิ่มจำนวนมากขึ้น เพราะค่าเงินมีการเปลี่ยนแปลง</u>- <u>เพื่อความเท่าเทียมกันของผู้ที่มีงบประมาณแตกต่างกัน</u>- <u>ควรกำหนดไว้เป็นพื้นฐาน โดยให้หัวหน้าพรรคการเมืองตกลงกัน โดยให้สอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบัน</u>	<ul style="list-style-type: none">- เพราะพื้นที่แต่ละจังหวัดมีขนาดไม่เท่ากันจึงมีค่าใช้จ่ายที่แตกต่างกัน- เพราะประชาชนไม่ได้พิจารณาเลือกจากการหาเสียง แต่พิจารณาจากนโยบาย- กฎหมายเดิมดีอยู่แล้ว ให้ขึ้นอยู่กับการตกลงกันของ กกต. กับพรรคการเมือง

- **ควรกำหนดระยะเวลาในการหาเสียงสำหรับให้มีความแตกต่างกันระหว่างผู้ที่เคยเป็น สส มาแล้ว กับผู้ที่ยังไม่เคยสมัครมาก่อน**

ประเด็นที่ 4 : มาตรการในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเพื่อให้การเลือกตั้ง เป็นไปโดย
สุจริต และเที่ยงธรรม

4.1 ควรมีมาตรการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการทุจริตเลือกตั้งในรูปแบบต่างๆ (เช่น การซื้อเสียง การขนคนมาลงคะแนน) อย่างไร
- -

4.2 ควรมีการขึ้นทะเบียนหัวคะแนนของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. หรือไม่ อย่างไร	
ควร	ไม่ควร

4.3 ในกรณีที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งกระทำการทุจริต พรรคการเมืองต้องรับผิดชอบด้วย หรือไม่ อย่างไร	
ต้องรับผิดชอบ	ไม่ต้องรับผิดชอบ

**ประเด็นที่ 5 : การมีส่วนร่วมของประชาชนในการทำให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริต
และเที่ยงธรรม**

<p>“ประชาชน” จะมีส่วนร่วมในการทำให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมได้อย่างไร (เช่น การปฏิบัติหน้าที่เป็นกรรมการประจำหน่วย, การชี้เบาะแสการกระทำความผิดในการ เลือกตั้ง, การร่วมตรวจสอบและสังเกตการณ์ในการเลือกตั้ง, การช่วยรณรงค์ให้ความรู้แก่ ประชาชนให้ทราบถึงความสำคัญของการเลือกตั้ง เป็นต้น)</p>

ประเด็น ร่าง พ.ร.ป. ส.ส. (กลุ่มที่ 4 สีเขียว)

ประเด็น ที่ 1 : การสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

1.1 ควรกำหนดหมายเลขผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. แบบแบ่งเขตเป็นหมายเลขเดียวกันทั้งประเทศ หรือไม่ อย่างไร	
ควร	ไม่ควร
- ชาวบ้านไม่สับสน ดีแล้ว	- เพราะเขตผู้สมัครน้อย

1.2 การแบ่งเขตเลือกตั้ง ส.ส. แบบแบ่งเขต ประชาชน และพรรคการเมือง ควรมีส่วนร่วมหรือไม่ อย่างไร	
ควร	ไม่ควร
<ul style="list-style-type: none">- อยากให้ทบทวน มาตราที่ขัดแย้งกัน 86 (5), 20(3), 152 ยกเลิกบทเฉพาะการ 152- ให้เหมาะสมกับภูมิประเทศที่เป็นจริง- เดิมฝ่ายปกครอง – กกต.จว.- กกต. ส่วนกลาง นำเสนอเป็นทอดแต่ผู้ตัดสินใจไม่รู้รายละเอียดลึก- ให้นักการเมืองเข้ามามีส่วนร่วมในการนำเสนอข้อมูล และตัดสินใจในการแบ่งเขต	

1.3 ควรกำหนดให้ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. ยื่นหลักฐานการเสียภาษีเงินได้ หรือไม่ ถ้าเห็นควร ควรกำหนดให้ยื่นย้อนหลังกี่ปี

ควร (ระบุจำนวนปี)	ไม่ควร (เหตุผล)
<ul style="list-style-type: none"> - ยื่นอะไรก็ยื่น - ระบุไม่ได้ - 3 ปี 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ไม่มีอาชีพ รายได้ อาจเสียสิทธิ

1.4 สมาชิกพรรคการเมืองควรมีส่วนร่วมในการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งที่คำนึงถึงผู้สมัครรับเลือกตั้งจากภูมิภาคต่างๆ และความเท่าเทียมกันระหว่างชายและหญิง อย่างไร

- ให้สมาชิกเสนอชื่อ party list
- เห็นด้วยกับการให้สมาชิกเสนอชื่อ
- เดิมของไทยมี primary vote อยู่แล้วผ่าน voter (สมาชิกพรรค)
- เสนอแล้วต้องรับ
- อยากให้มีกลไกที่ทำให้รายชื่อกระจายทั่วถึง เท่าเทียม

ประเด็นที่ 2 : การลงคะแนนเลือกตั้ง

2.1 หากกำหนดระยะเวลาการลงคะแนนเลือกตั้ง ตั้งแต่เวลา 08.00 – 16.00 นาฬิกา มีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร	
เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
<ul style="list-style-type: none"> - เหมาะสมแล้วขยายเวลามากขึ้นกำลังดี 	<ul style="list-style-type: none"> - หน้าฝนเดินทางลำบาก - มีแสงสว่างไม่เพียงพอในการนับคะแนน - ต้องนับจนกว่าจะตรง - กรรมการทำงานหนักเกินไป - ต้องใช้เวลาสำหรับ จนท.ดำเนินการ

2.2 ผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.ส.ควรถูกจำกัดสิทธิบางประการ (เช่น ห้ามลงสมัครรับเลือกตั้ง ส.ส.) หรือไม่ อย่างไร	
ควร	ไม่ควร
<ul style="list-style-type: none"> - ตัดสิทธิแบบเดิมพอแล้ว 	

2.3 ประเด็นเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้ง

- ค่ายทหาร มีคนลงคะแนนมาก ควรใช้เครื่องลงคะแนน

-

ประเด็นที่ 3 : การจัดการเลือกตั้ง การนับคะแนน และการหาเสียงเลือกตั้ง

3.1 คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ควรมีจำนวนเท่าไร และมีคุณสมบัติ อย่างไร	
จำนวน	คุณสมบัติ
<ul style="list-style-type: none"> - 1 พอ. + 9 กรรมการ + 2 เจ้าหน้าที่ - จำนวน 7 คน - จำนวน 5-7 คน 	<ul style="list-style-type: none"> - กปน.แบบเดิมมีการอบรมอยู่แล้ว ผอ.บ.กัศกรอง/อ่านออก/เขียนสวย -

3.2 ควรกำหนดให้มีการลงคะแนนโดยวิธีการอื่นนอกจากการใช้บัตรลงคะแนน (เช่น ใช้เครื่องลงคะแนน) หรือไม่ อย่างไร	
ควร	ไม่ควร
<ul style="list-style-type: none"> - ใช้เครื่องลงคะแนน - เครื่องหมาย กากบาท ควรเปลี่ยนใช้หลากหลาย 	

3.3 ควรอนุญาตให้มีการหาเสียงเลือกตั้งทางสื่อสังคมออนไลน์ หรือไม่ อย่างไร

ควร	ไม่ควร
<ul style="list-style-type: none">- สื่อสารง่าย- ประหยัด- สร้างกระบวนการเรียนรู้- ทันสมัย	<ul style="list-style-type: none">- เพราะจะซื้อเสียงได้ง่าย-

3.4 ควรให้มีการจัดโต๊ะเจรจาที่ระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. หรือไม่ อย่างไร

ควร	ไม่ควร
<ul style="list-style-type: none">- เดิม กกต.เคยจัดนำเสนอนโยบายอยู่แล้ว	<ul style="list-style-type: none">- ไม่มีคนฟัง- เปลือง- บานปลายทำร้ายกัน

3.5 ควรกำหนดจำนวนค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง หรือไม่ อย่างไร

ควร	ไม่ควร
<ul style="list-style-type: none">- เดิมมีอยู่แล้ว 1,500,000 บ.- ปรับให้สอดคล้องกับความเป็นจริง- เป็นเรื่องการสื่อสารนโยบาย ควรมี- ไม่ให้คนมีทุนทรัพย์น้อยเสียเปรียบ- 3 ล้าน	

ประเด็นที่ 4 : มาตรการในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเพื่อให้เกิดการเลือกตั้ง เป็นไปโดย
สุจริต และเที่ยงธรรม

4.1 ควรมีมาตรการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการทุจริตเลือกตั้งในรูปแบบต่างๆ (เช่น การซื้อเสียง การขนคนมาลงคะแนน) อย่างไร
<ul style="list-style-type: none">- มีการทุจริต ซื้อเสียงในทุกระดับ- การลงคะแนนของประชาชนต้องการประชาชน ไปจับไม่ได้- ให้ใช้ระบบ USA ไม่จำกัดค่าใช้จ่าย แต่ให้เปิด- งดการเลือกตั้งล่วงหน้า แก้ปัญหาขนคนมาลงคะแนน- ต้องให้ ปชช.ทราบผลร้ายของการทุจริต- ต้องใช้กระบวนการทางกฎหมายอย่างเคร่งครัดไม่ล่าช้า และให้เกิดประสิทธิภาพ- เพิ่มช่องทางร้องเรียน/ตรวจสอบ และมีการคุ้มครองพยาน- การบังคับใช้/ผู้ใช้ต้องจริงจัง- ตั้งกลไกตรวจสอบที่เป็นกลางโดยภาคประชาสังคม/มีงบประมาณ- ปลุกฝังจิตสำนึกเรื่องสุจริต- ให้ กกต.จ่ายเงินให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งเลย

- **ควรแก้ไขปัญหาการซื้อเสียงโดยให้ กกต. ใช้หลักฐานที่ได้จากระบบไปสอบสวน
แทนระบบกล่าวหา เพื่อประกอบการพิจารณาให้ใบเหลือง ใบแดง และให้มีการ
จัดตั้งหน่วยราชการลับ**
- **ให้ผู้สมัครสาบานว่าจะไม่ซื้อเสียง ไม่โกง กกต. ต้องให้การคุ้มครองผู้แจ้ง
เบาะแส (ผู้ขาย) เหมือนกับกระบวนการล่อซื้อยาบ้า**
- **กกต. ต้องมีมาตรการป้องกันการซื้อเสียงผ่านองค์กรการกุศล หรือบริษัท...**

4.2 ควรมีการขึ้นทะเบียนหัวคะแนนของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. หรือไม่ อย่างไร

ควร	ไม่ควร
<ul style="list-style-type: none">- ข้อเท็จจริงมีอยู่แล้ว ควรเปิดตัว เพื่อตรวจสอบค่าใช้จ่าย- ที่ผ่านมา กกต.กำหนดให้แจ้งผู้ช่วยหาเสียงอยู่แล้ว	<ul style="list-style-type: none">- ไม่มีผล เพราะ จนท.รัฐ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้านที่เป็นหัวคะแนนจะไม่เปิดเผย- สร้างภาระเพิ่มให้ผู้สมัคร- เป็นสิทธิของประชาชนไม่ควรละเมิด

ไม่ควรมีการขึ้นทะเบียนหัวคะแนน เพราะไม่มีหัวคะแนนแล้ว

4.3 ในกรณีที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งกระทำการทุจริต พรรคการเมืองต้องรับผิดชอบด้วย หรือไม่ อย่างไร	
ต้องรับผิดชอบ	ไม่ต้องรับผิดชอบ
	<ul style="list-style-type: none"> - พรรคไม่ได้ทำผิดด้วย - เป็นเรื่องเฉพาะตัว - กรณีที่เป็นกรรมการการทุจริตควรมีกฎไต่ รับผิดชอบแต่ไม่ถึงยุบพรรค

พรรคต้องควรรับผิดชอบในกรณีที่ผู้สมัครกระทำผิด

ประเด็นที่ 5 : การจัดการเลือกตั้ง การนับคะแนน และการหาเสียงเลือกตั้ง

“ประชาชน” จะมีส่วนร่วมในการทำให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมได้อย่างไร (เช่น การปฏิบัติหน้าที่เป็นกรรมการประจำหน่วย, การชี้เบาะแสการกระทำความผิดในการเลือกตั้ง, การร่วมตรวจสอบและสังเกตการณ์ในการเลือกตั้ง, การช่วยรณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชนให้ทราบถึงความสำคัญของการเลือกตั้ง เป็นต้น)

- ให้ กกต.รณรงค์ให้ความรู้ แก่ ปชช. เรื่อง ปชต.มากขึ้น
- ส่งเสริมให้ ปชช. ส่งคนดี คนเก่ง เข้ามาในวงการเมืองมากขึ้น
- ปชช.เข้ามาช่วยรณรงค์ และตรวจสอบการเลือกตั้ง
- ตัวอย่างกองทุนยุติธรรม เปิดโอกาสให้ ปชช.
- เปิดกองทุนให้ภาค ปชช.ทำกิจกรรมแล้วในแบบเสียภาษีให้มีช่องบริจาคให้
- ให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมและให้รัฐสนับสนุน งบประมาณ
- รณรงค์เชิงสัญลักษณ์ในระดับท้องถิ่น และใช้สื่อช่วย
- สื่อมวลชนต้องมีอิสระ เสรี

ประเด็น ร่าง พ.ร.บ. ส.ส. (กลุ่มที่ 5 สีแดง)

ประเด็น ที่ 1 : การสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

1.1 ควรกำหนดหมายเลขผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. แบบแบ่งเขตเป็นหมายเลขเดียวกันทั้งประเทศ หรือไม่ อย่างไร	
ควร	ไม่ควร
-เพื่อความสะดวกแก่ประชาชน และไม่เกิดความสับสน	

1.2 การแบ่งเขตเลือกตั้ง ส.ส. แบบแบ่งเขต ประชาชน และพรรคการเมือง ควรมีส่วนร่วมหรือไม่ อย่างไร	
ควร	ไม่ควร
-ควรให้มีคณะกรรมการจากภาคประชาชน เป็นกรรมการพิจารณาเสนอข้อมูลในระดับจังหวัดก่อนส่งข้อมูลให้ส่วนกลาง -เห็นด้วยและควรมีมาตรฐาน สำหรับการเลือกตั้งในทุกระดับ -ประชาชนรู้พื้นที่มากที่สุด -	-มีความยุ่งยาก ควรให้ กกต.กลางเป็นผู้กำหนด -ประชาชนอาจเป็นมีหัวคะแนน -ควรใช้ข้อมูลจากส่วนกลางเพื่อความเป็นกลาง

1.3 ควรกำหนดให้ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. ยื่นหลักฐานการเสียภาษีเงินได้ หรือไม่ ถ้าเห็นควร ควรกำหนดให้ยื่นย้อนหลังกี่ปี	
ควร (ระบุจำนวนปี)	ไม่ควร (เหตุผล)
-ควรยื่นทั้งภาษี เพราะแสดงความเป็นพลเมือง และบัญชีทรัพย์สินเพื่อความโปร่งใส	-ยื่นบัญชีทรัพย์สินย้อนหลัง 3 – 5 ปี -ควรเน้นยื่นบัญชีทรัพย์สิน

1.4 สมาชิกพรรคการเมืองควรมีส่วนร่วมในการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งที่คำนึงถึงผู้สมัครรับเลือกตั้งจากภูมิภาคต่างๆ และความเท่าเทียมกันระหว่างชายและหญิง อย่างไร
-ให้มีการกำหนดสัดส่วนหญิง-ชาย 50-50 ในบัญชีรายชื่อให้สลับ ชาย -หญิง -คำนึงถึงสัดส่วน ชายหญิง ตามภูมิภาค -เสนอให้มีสัดส่วนหญิง ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 20 ของบัญชีรายชื่อ

ประเด็นที่ 2 : การลงคะแนนเลือกตั้ง

2.1 หากกำหนดระยะเวลาการลงคะแนนเลือกตั้ง ตั้งแต่เวลา 08.00 – 16.00 นาฬิกา มีความเหมาะสม หรือไม่ อย่างไร	
เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
<p>-เห็นด้วย</p> <p>-จะเป็นประโยชน์กับชุมชนเมืองที่อาจมีภารกิจ ทำให้มาเลือกตั้งล่าช้า เพื่อเอื้อให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น</p>	<p>-เวลา 8.00-15.00 เหมาะสมดีแล้ว</p> <p>-เวลาเดิมเหมาะสมแล้ว และควรลดจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งต่อหน่วยเลือกตั้งลง ไม่เกิน 300-500 คน</p> <p>-เพิ่มหน่วยเลือกตั้ง</p>

2.2 ผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.ส.ควรถูกจำกัดสิทธิบางประการ (เช่น ห้ามลงสมัครรับเลือกตั้ง ส.ส.) หรือไม่ อย่างไร	
ควร	ไม่ควร
<p>-เห็นด้วยและควรเพิ่มสิทธิให้คนที่ไปใช้สิทธิด้วย เช่น เพิ่มเงินสวัสดิการ สิทธิกู้ยืม กยศ. เป็นต้น</p> <p>-เห็นด้วยและควรกำหนดให้เบี้ยเลือกตั้งแก่ผู้ไปเลือกตั้ง</p> <p>-ควรกำหนดการจำกัดสิทธิให้ชัดเจน เช่น ห้ามลงสมัคร กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อสม. อปพร. การสมัครเป็นข้าราชการ สิทธิในเบี้ยยังชีพและสิทธิในสวัสดิการของรัฐ เป็นต้น</p>	<p>-ไม่ควรจำกัดสิทธิ</p> <p>-ไม่ควรจำกัดสิทธิผู้ที่ไม่ได้เลือกตั้ง เพราะป่วย พิการทำให้ไม่สามารถไปใช้สิทธิในคราวนั้นได้</p>

2.3 ประเด็นเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้ง

- เห็นว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งควรมีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป เพื่อให้บรรลุนิติภาวะ
- เสนอว่าควรลดอายุผู้มีสิทธิเลือกตั้งครั้งแรกเป็น 15 ปี เพราะจะมีความเป็นกลางทางการเมือง

ประเด็นที่ 3 : การจัดการเลือกตั้ง การนับคะแนน และการหาเสียงเลือกตั้ง

3.1 คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ควรมีจำนวนเท่าไร และมีคุณสมบัติ อย่างไร	
จำนวน	คุณสมบัติ
-9 คน -7 คน	- ผอ.หน่วย 1 คน ประธาน + กรรมการ รปภ. 2 คน -ผอ.ประธานคนเดียวกัน กรรมการ 5 คน รปภ. 1 คน

3.2 ควรกำหนดให้มีการลงคะแนนโดยวิธีการอื่นนอกจากการใช้บัตรลงคะแนน (เช่น ใช้เครื่องลงคะแนน) หรือไม่ อย่างไร	
ควร	ไม่ควร
-ใช้เครื่องลงคะแนน โดยต้องควบคุมให้เชื่อถือได้	-ไม่เหมาะสมกับพื้นที่ชายแดน -ไม่สามารถใช้ได้กับผู้ที่มีการศึกษาน้อยหรือชนเผ่า

3.3 ควรอนุญาตให้มีการหาเสียงเลือกตั้งทางสื่อสังคมออนไลน์ หรือไม่ อย่างไร

ควร	ไม่ควร
<ul style="list-style-type: none"> -หาเสียงได้แต่ควรมีกำหนดเวลา -เป็นสิทธิที่ทำได้ 	<ul style="list-style-type: none"> -รัฐเป็นคนดำเนินการเพื่อความเป็นกลาง -หากประชาชนทำอะไรจะทำให้ควบคุมยาก -เพื่อลดการได้เปรียบเสียเปรียบ -รัฐดำเนินการประชาสัมพันธ์ หาเสียงสื่อทุกประเภท แทนพรรคการเมือง เพื่อความเป็นธรรม -เพื่อป้องกันการก่อกวนแก่งัดทางการเมือง

3.4 ควรให้มีการจัดโหวตไว้ที่ระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. หรือไม่ อย่างไร

ควร	ไม่ควร
<ul style="list-style-type: none"> -ควรมีเวทีกลางแต่ละอำเภอ และกำหนดให้ผู้สมัครแต่ละคนมาเสนอนโยบาย และ หากไม่มาควรมีบทลงโทษ เป็นกฎบังคับ -ให้มีการเปิดเผยบัญชีทรัพย์สินหนี้สิน -เพราะผู้นำต้องมีความรู้และสามารถแสดงออก นำเสนอได้ -ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมาฟังการปราศรัยด้วย -ควรถูกกำหนดเป็นกม. ให้ผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งต้องโหวตไว้ที่ เป็นกม. ที่แรง 	<ul style="list-style-type: none"> -ให้สื่อกระแสหลักเป็นผู้ดำเนินการ -เนื่องจากบางคนเก่งในทางปฏิบัติแต่ว่าไม่สามารถโหวตไว้ที่ ควรเปลี่ยนเป็นการเสนอนโยบายแทน -เนื่องจากอาจมีการเกณฑ์คนมาฟังการโหวตไว้ที่ ไม่มีคุณภาพ

3.5 ควรกำหนดจำนวนค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง หรือไม่ อย่างไร

ควร	ไม่ควร
<ul style="list-style-type: none">-ควรกำหนดค่าใช้จ่าย และเปิดเผยแก่สาธารณชน และควรตัดระบบหัวคะแนน เพื่อความเป็นธรรม-กำหนด 2 ล้านบาท-ควรเพิ่มค่าใช้จ่ายให้แก่ผู้สมัคร	<ul style="list-style-type: none">-ไม่ควรตัดระบบหัวคะแนนเพราะว่าไม่ทราบว่าเป็นหัวคะแนน-ไม่ควรกำหนด เพราะเป็นสิทธิของผู้สมัคร ควรเปิดโอกาสให้สามารถใช้จ่ายได้ไม่กำหนด

ประเด็นที่ 4 : มาตรการในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเพื่อให้การเลือกตั้ง เป็นไปโดย
สุจริต และเที่ยงธรรม

<p>4.1 ควรมีมาตรการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการทุจริตเลือกตั้งในรูปแบบต่างๆ (เช่น การซื้อเสียง การขนคนมาลงคะแนน) อย่างไร</p>
<ul style="list-style-type: none"> - ไม่ควรจับกุมผู้ขายเสียง หากผู้ขายเสียงนำเงินไปแจ้ง กกต. แต่ควรคุ้มครองในฐานะพยาน -ผู้ขายเสียงต้องมีโทษที่รุนแรง -ควรมีการสาบานระหว่างผู้สมัครว่าจะไม่ทุจริตในการเลือกตั้ง

<p>4.2 ควรมีการขึ้นทะเบียนหัวคะแนนของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. หรือไม่ อย่างไร</p>	
<p>ควร</p>	<p>ไม่ควร</p>
	<ul style="list-style-type: none"> -ไม่มีผู้ใดอยากเปิดเผยตัวว่าเป็นหัวคะแนน

4.3 ในกรณีที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งกระทำการทุจริต พรรคการเมืองต้องรับผิดชอบด้วย หรือไม่ อย่างไร	
ต้องรับผิดชอบ	ไม่ต้องรับผิดชอบ
-เฉพาะกรรมการบริหารพรรค ต้องรับผิดชอบ แต่ผู้สมัคร ไม่ต้องรับผิดชอบ	

ประเด็นที่ 5 : การมีส่วนร่วมของประชาชนในการทำให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริต และเที่ยงธรรม

“ประชาชน” จะมีส่วนร่วมในการทำให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมได้อย่างไร
(เช่น การปฏิบัติหน้าที่เป็นกรรมการประจำหน่วย, การชี้เบาะแสการกระทำความผิดในการ
เลือกตั้ง, การร่วมตรวจสอบและสังเกตการณ์ในการเลือกตั้ง, การช่วยรณรงค์ให้ความรู้แก่
ประชาชนให้ทราบถึงความสำคัญของการเลือกตั้ง เป็นต้น)

- การใช้บุคคลหลายฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเลือกตั้ง ในหน่วยเลือกตั้ง
- จัดให้มีองค์กรตรวจสอบการเลือกตั้ง (คล้าย P-Net) โดยบุคคลที่จะมาทำหน้าที่ต้องผ่านการ
สรรหา คัดเลือก อบรม
- รณรงค์สร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนให้เห็นความสำคัญของการเลือกตั้ง เช่น ผ่านสื่อ
ออนไลน์ เป็นกระบวนการ
- ควรมีการศึกษาค้นหาพื้นที่ต้นแบบการเลือกตั้งสมานฉันท์
- ส่งเสริมให้บุคคลเป็นอิสระเป็นกลางจากพรรคการเมืองทำหน้าที่เป็นหูเป็นตาสอดส่องทางการ
เลือกตั้ง
- มีมาตรการคุ้มครองพยานที่ชี้เบาะแสการทุจริตการเลือกตั้งที่เข้มแข็ง และควรมีการเยียวยา
- เปิดโอกาสให้นักศึกษาเป็นอาสาสมัครสังเกตการณ์การเลือกตั้ง
- ร่วมกับบริษัทเอกชนงดให้บริการ โอนเงินผ่าน โทรศัพท์มือถือก่อนวันเลือกตั้ง
- เพิ่มสัดส่วนภาคประชาชนใน กกต.
- ประชาสัมพันธ์เชิญชวนประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง และตรวจสอบการ
เลือกตั้งให้สุจริต ยุติธรรม ผ่านหลายช่องทางอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่อง
- เปิดรับอาสาสมัครสังเกตการณ์การเลือกตั้ง เพื่อตรวจสอบและชี้เบาะแส ทำงานกับส่วนกลาง
เพื่อความสะดวกและประสิทธิภาพในการคุ้มครองพยาน
- กำหนดเบี้ยเลี้ยงให้คนเลือกตั้ง (จำนวน 100 บาท) จะได้ไม่ต้องรับจากผู้สมัคร
- ควรมีการลงทะเบียนผู้สมัครเลือกตั้ง ก่อนการลงสมัคร
- ควรมีสํานักงานจัดการเลือกตั้งที่เป็นศูนย์กลาง ซึ่งมีผู้แทนจากทุกสาขาอาชีพ ในระดับอำเภอ มี
อำนาจ และมีเงินเดือน เช่นเดียวกับ กกต. ทำหน้าที่เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

-มีกระบวนการให้ความรู้เรื่องการเมือง การเลือกตั้ง แก่ประชาชน ในทุกขั้นตอนของการเลือกตั้ง รวมทั้งมีการประเมินการเรียนรู้ ก่อนการเลือกตั้งอย่างต่อเนื่อง (ปลูกจิตสำนึกประชาชน)

-สร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน เช่น ให้ความรู้เรื่องประชาธิปไตยแก่ประชาชน

-ควรบรรจุเรื่องประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมทางการเมืองและการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ยุติธรรม ไว้ในหลักสูตรการศึกษาในทุกระดับ ตั้งแต่อนุบาล เด็กเล็ก

-ตั้งตำรวจไลน์ เพื่อตรวจสอบการใช้ไลน์ที่ไม่เหมาะสม

-จัดอบรมให้เยาวชนเป็นแกนนำรณรงค์การเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ยุติธรรม “ร่วมทำดีเพื่อพ่อ รณรงค์การเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ยุติธรรมไม่ซื้อสิทธิขายเสียง”

-ขอความร่วมมือจากสื่อทีวีในการรณรงค์เพื่อให้ประชาชนตื่นตัวก่อนวันเลือกตั้ง

-กระบวนการคัดสรรหาบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง เช่น กรรมการประจำหน่วย กกต.

จังหวัด เป็นต้น ต้องมีความเป็นกลาง ประชาชนสามารถสมัครเป็นกรรมการ กกต. ได้

-สื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ เช่น สื่อท้องถิ่น วิทยุท้องถิ่น ประชาสัมพันธ์ รณรงค์การตรวจสอบการเลือกตั้ง

คำถามอื่นๆ

-จะมีแนวทางป้องกันการใช้เทคโนโลยีเพื่อทุจริตการเลือกตั้งอย่างไร

- **ควรให้ความรู้เรื่องรัฐธรรมนูญและการเลือกตั้งให้แก่ประชาชน**
- **ควรเพิ่มสรรพกำลัง กกต. เพื่อการดูแลการเลือกตั้งอย่างทั่วถึง**

ประเด็น ร่าง พ.ร.ป. ส.ว. (กลุ่ม 1 ลิขมพ)

ประเด็นที่ 1: การจัดแบ่งกลุ่มประเภทบุคคล

1.1 การแบ่งประเภทบุคคลออกเป็น 20 กลุ่ม เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการรับสมัครคัดเลือกสมาชิกวุฒิสภา ตามที่กำหนดนี้ มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร (เช่น ความครอบคลุม, ความชัดเจนของถ้อยคำ) เป็นต้น

เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
<p><u>เหมาะสมแล้ว</u></p> <ul style="list-style-type: none">● เพราะถ้ามากกว่า 20 กลุ่ม จะมากเกินไป แต่ต้องระบุให้ชัดเจนมากขึ้น เช่น การประกอบอาชีพวิชาชีพ และการประกอบอาชีพอิสระ มีความใกล้เคียงกันมาก● ควรลดขนาดให้เล็กลง และมีการอธิบายให้ชัดเจน● ไม่ควรเกิน 20 กลุ่ม และควรนิยามแต่ละกลุ่มให้ชัดเจนเพื่อจะได้การเป็นตัวแทนกลุ่มที่แท้จริง● เห็นด้วยกับการแบ่งกลุ่ม<ul style="list-style-type: none">○ เพื่อจะได้เป็นตัวแทนของกลุ่มอย่างชัดเจนและสามารถแสดงแนวคิดของกลุ่มได้○ ควรให้มีค่าสมัครแพง เพื่อป้องกันการ Block vote	<p><u>จำนวน</u></p> <ul style="list-style-type: none">● ควรมีมากกว่า 20 กลุ่ม● ลดจำนวนกลุ่มให้น้อยลง● ยุบลงเหลือ 8 กลุ่ม โดยแบ่งกลุ่มไว้กว้างๆ ก่อน เพื่อให้ง่ายต่อการสมัครเป็นตัวแทนขึ้น <p><u>การแยกกลุ่ม</u></p> <p>ควรเรียงใหม่ และยุบรวมด้านที่ใกล้เคียงกัน</p> <ul style="list-style-type: none">● <u>กลุ่ม 4 ด้านการศึกษาหรือวิจัย</u><ul style="list-style-type: none">○ แยกกลุ่มการศึกษา และ การวิจัย ออกจากกัน○ ควรแยกการศึกษา ออกไป เพราะระบบการศึกษา ยังมีกลุ่มอาชีพะ กลุ่ม จปฐ.● <u>กลุ่ม 7 ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมฯ</u><ul style="list-style-type: none">○ แยกกลุ่มการกีฬาออก● <u>กลุ่ม 8 ด้านกสิกรรม และกลุ่ม 9 ด้านปศุสัตว์</u><ul style="list-style-type: none">○ ควรเปลี่ยน กลุ่มเกษตรกรรม แทน กลุ่มกสิกรรม○ ควรรวมกลุ่ม 8 และ 9 เป็นด้านเดียว○ ควรแยกผู้ประกอบก้านด้านกสิกรรม หรือ ปศุสัตว์ ออกจาก กลุ่มที่เป็นเกษตรกร

- กลุ่ม 10 ด้านลูกจ้าง ผู้ใช้แรงงาน องค์กรลูกจ้าง หรือ องค์กรนายจ้าง
 - กลุ่มผู้ใช้แรงงาน และกลุ่มนายจ้างควรแยกออกจากกัน เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ของผู้ใช้แรงงาน ในการเรียกร้องสิทธิ
- กลุ่ม 11 ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค การสื่อสาร สื่อสารมวลชน
 - แยกกลุ่มสื่อสารมวลชนออกไป
 - กลุ่มคุ้มครองผู้บริโภคควรไปอยู่กลุ่มเดียวกับกลุ่ม สิ่งแวดล้อม
- กลุ่ม 15 พลังงานฯ และ 16 ด้านทรัพยากรธรรมชาติ
 - กลุ่มทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ควรอยู่ด้วยกัน
 - กลุ่มพลังงาน ควรแยกออกจากกลุ่ม 16 และ กำหนดนิยามของ พลังงาน ให้ชัดเจน
- กลุ่ม 17 ด้านองค์กรชุมชน หรือประชาสังคม
 - ลดระยะเวลาการจัดตั้งองค์กรเป็น 20 ปี
 - ควรระบุว่าเป็นองค์กรชุมชนด้านใด
- กลุ่ม 18 ด้านผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส หรือสตรี
 - แยกกลุ่มสตรีออกเป็นอีกหนึ่งกลุ่ม (ตามหลักของ CEDAW เพื่อจะได้ดูแลประเด็นเรื่องสตรีและครอบครัว)
 - จัดผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสอยู่อีกกลุ่มหนึ่ง
- กลุ่ม 19 ผู้ประกอบอาชีพอิสระ
 - ตามรายงานขอสนง.สถิติ มี 365 กลุ่ม ควรแบ่งออกเป็น 30 กลุ่มจะครอบคลุมมากขึ้น
 - เพิ่มกลุ่ม Logistic / กลุ่มขนส่ง

1.2 ควรมีคำอธิบายความหมายของแต่ละกลุ่มไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญหรือไม่ อย่างไร	
ควร	ไม่ควร
<ul style="list-style-type: none"> ● ควรมีนโยบายแต่ละกลุ่มให้ชัดเจนเพื่อจะได้การเป็นตัวแทนกลุ่มที่แท้จริง ● ต้องระบุให้ชัดเจนมากขึ้น เช่น การประกอบอาชีพ วิชาชีพ และการประกอบอาชีพอิสระ มีความใกล้เคียงกันมาก 	

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- เรื่องสัดส่วนสตรีสามารถอยู่ได้ในกลุ่มอาชีพ
- ปรับเป็นกลุ่มอาชีพให้มีความเหมาะสมกับการบริหารงานภาครัฐ
- กลุ่มสิ่งแวดล้อมสามารถอยู่ร่วมกับกลุ่มทรัพยากรธรรมชาติได้
- เสนอให้กำหนดสัดส่วนตามกระทรวง
- ควรเปิดโอกาสให้กลุ่มชายขอบ

ประเด็นที่ 2 : ความเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทยของสมาชิกวุฒิสภาในระดับประเทศ

2.1 กรณีที่ 1 ในจังหวัดของท่านไม่มีตัวแทนที่ได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา กับ กรณีที่ 2 ในบางกลุ่มไม่มีตัวแทนที่ได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ท่านยอมรับกรณีใดได้มากกว่ากัน เพราะเหตุใด		
ยอมรับให้ไม่มีตัวแทนของจังหวัด ได้มากกว่า เพราะ..	ยอมรับไม่มีตัวแทนบางกลุ่มอาชีพ ได้มากกว่า เพราะ..	เหตุผลอื่นๆ
<ul style="list-style-type: none"> ● ควรเน้นที่ีมีความหลากหลายของกลุ่มเพราะตามเจตนารมณ์ของ รธน.นี้ หากต้องการหลากหลายอาชีพในสภา จึงเป็นไปได้ที่จะได้ครบทุกจังหวัด ● ถ้าได้ตัวแทนกลุ่มอาชีพที่ชัด และมีความสามารถที่จะแก้ไขปัญหาในเรื่องนั้นๆ ได้ ยอมรับได้ ● ตัวแทนของจังหวัดมี ส.ส. อยู่แล้ว 	<ul style="list-style-type: none"> ● ควรมีตัวแทนของทุกจังหวัด อย่างน้อย 1 คน ส่วนจำนวนที่เหลือค่อยเลือกต่อไป ● ถ้ามี ส.ว. ในนามจังหวัด จะได้เป็นที่พึ่งของประชาชนในแต่ละจังหวัด และเป็นการถ่วงดุลกับ ส.ส. ในจังหวัดนั้นๆ ด้วย ● อยากให้มีตัวแทนระดับจังหวัดเหมือนเดิม เพราะสามารถจัดอันดับปัญหาในพื้นที่ได้ดี 	<ul style="list-style-type: none"> ● ยอมรับได้ทั้งหมด เพราะได้กำหนดไว้แล้ว

2.2 จำเป็นหรือไม่ ที่จะต้องกำหนดจำนวนขั้นต่ำหรือขั้นสูงของผู้สมัครที่จะได้รับเลือกจากแต่ละกลุ่มในการเลือกแต่ละระดับ (อำเภอ จังหวัด ประเทศ)

จำเป็น	ไม่จำเป็น
<ul style="list-style-type: none">● ควรกำหนดจำนวน<ul style="list-style-type: none">○ ควรมีตัวแทนกลุ่มที่เท่ากัน และให้มีการเลือกไขว้เพื่อทำให้เกิดความเท่าเทียมกัน● ในระดับอำเภอ ต้องกรองมาแต่หัวกะทิ โดยเลือกจาก 5 คน ให้เหลือ 3 คน เพื่อให้เกิดความราบรื่นและความสะดวกในการดำเนินการ สุดท้ายจังหวัดละ 1 คน● จากระดับอำเภอ 5 คน ให้เหลือ 2 คน และเลือกให้เหลือจังหวัดละ 1 คน เพื่อกรอกผู้สมัคร และง่ายต่อการแสดงวิสัยทัศน์	

**ประเด็นที่ 3 : การดำเนินการเลือกตนเอง ตั้งแต่ระดับอำเภอ
ระดับจังหวัด ระดับประเทศ**

วิธีการเลือกตนเอง ตั้งแต่ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด ระดับประเทศ ควรกำหนดจำนวนให้เท่ากัน ทุกกลุ่ม หรือ ควรต้องสัมพันธ์กับสัดส่วนประชากรในแต่ละกลุ่ม รวมทั้ง ควรกำหนดเกณฑ์ให้ เหมือนกันทุกระดับ หรือไม่ อย่างไร			
ควรกำหนดจำนวนให้เท่ากัน ทุกกลุ่ม	ควรต้องสัมพันธ์กับ สัดส่วนประชากร ในแต่ละกลุ่ม	การกำหนดเกณฑ์	
		เหมือนกันทุกระดับ	ไม่จำเป็นต้องเหมือนกัน ทุกระดับ
กำหนดจำนวนแต่ละ กลุ่มเท่ากัน เพื่อป้องกันการ ได้เปรียบเสียเปรียบ			

ประเด็นที่ 4 : หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตนเอง

ในการลงคะแนนให้กับผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาด้วยวิธี

- (1) เลือกบุคคลจากต่างกลุ่ม (วิธีเลือกไขว้กันระหว่างกลุ่ม)
- (2) จับฉลากเพื่อรับเลือก และ
- (3) การใช้วิธีเรียงลำดับคะแนนผู้สมัครรับเลือกซึ่งได้คะแนนมากที่สุดเรียงลำดับลงไป เป็นผู้ได้รับเลือกในแต่ละกลุ่ม

ท่านคิดว่า ในแต่ละระดับควรเลือกใช้วิธีการใดจึงจะเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากที่สุด เพื่อป้องกันการสมยอมกัน (ฮั้วกัน)

ควรใช้ <u>วิธีที่ 1</u> การเลือกไขว้	ควรใช้ <u>วิธีที่ 2</u> การจับฉลาก	ควรใช้ <u>วิธีที่ 3</u> การเรียงลำดับคะแนน
เสนอให้เป็นการเลือกไขว้ ในทุกระดับการเลือก	-	-

**ประเด็นที่ 5 : ระยะเวลาในการดำเนินการเลือกตนเอง
และการพุดแนะนำตัวของผู้สมัคร**

<p>5.1 ควรกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการเลือกตนเองในแต่ละระดับอย่างไร เพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว</p>

<p>5.2 ควรกำหนดระยะเวลาในการพุดแนะนำตัวของผู้สมัครแต่ละคนในแต่ละระดับหรือไม่ อย่างไร</p>	
<p>ควร</p>	<p>ไม่ควร</p>
<p>แนะนำในขั้นการเลือกระดับอำเภอ และ ระดับจังหวัด โดย...</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ในขั้นแรกของการสมัคร ยังไม่ต้องแนะนำตัวผู้สมัคร หลังจากเลือกตนเองเหลืออำเภอละ 2 คน จึงควรมีการแสดงวิสัยทัศน์ในระดับนี้ ส่วนในระดับจังหวัด ให้มีการแสดงวิสัยทัศน์คนละ 3-4 นาที เพื่อจะได้เห็นหน้า และได้ฟังว่าสามารถพุดปราศรัยได้ ● ในแต่ละอำเภอ ควรจะให้สื่อ (ระบบไอที) บันทึกเทปการพุดวิสัยทัศน์คนละ 3 นาที และเผยแพร่ผ่านยูทูป เพื่อให้ผู้สมัครแต่ละคนได้ไปศึกษากัน ก่อนที่จะมาเลือกอีกครั้ง และเก็บไว้ที่ กกต. เมื่อในระดับจังหวัดให้ส่งคลิปแนะนำตัวผู้สมัครในแต่ละระดับจังหวัด ต่อ 	

ประเด็น ร่าง พ.ร.ป. ส.ว. (กลุ่ม 2 สีส้ม)

ประเด็นที่ 1: การจัดแบ่งกลุ่มประเภทบุคคล

เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
<p>1.1 การแบ่งประเภทบุคคลออกเป็น 20 กลุ่ม เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการรับสมัครคัดเลือกสมาชิกวุฒิสภา ตามที่กำหนดนี้ มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร (เช่น ความครอบคลุม, ความชัดเจนของถ้อยคำ) เป็นต้น</p> <ul style="list-style-type: none">- กลุ่มที่ 18 น่าจะมีสตรีอยู่ แต่น่าจะเพิ่ม “กลุ่ม/องค์กรสตรี” เข้าไปด้วย เพื่อให้เห็นความชัดเจนของบทบาทกลุ่มสตรี- เห็นด้วยกับกลุ่ม 14 แต่น่าจะเพิ่มใบประกอบวิชาชีพนักการเมือง เช่น สส. และ สว.- ถือว่า 20 กลุ่มมีความครอบคลุมแล้ว แต่ต้องมีนิยามและกำหนดคุณลักษณะของแต่ละกลุ่มวิชาชีพให้ชัดเจน รวมถึงใครจะเป็นผู้รับรองความเชี่ยวชาญและการมีคุณสมบัติในกลุ่มนั้นจริง- เมื่อมีเจตนาหมายให้ สว.เป็นผู้เชี่ยวชาญ ก็ต้องกำหนดลักษณะหรือหลักฐานที่ทำให้เห็นว่าบุคคลนั้นมีความเชี่ยวชาญในกลุ่มวิชาชีพนั้นจริง และมีความชัดเจนมากขึ้น เช่น รัฐศาสตร์จะอยู่ที่กลุ่มการศึกษา หรือกลุ่มวิชาชีพ เป็นต้น- น่าจะแยกกลุ่มการเมือง กลุ่มสังคม กลุ่มเศรษฐกิจ ไม่ใช่มาอยู่รวมกัน- การมี 20 กลุ่ม ถือว่าครอบคลุม และสะท้อนปัญหาหรือสภาพของสังคมไทย- เห็นด้วยกับการมี 20 กลุ่ม แต่น่าจะต้องระบุจำนวนหรือสัดส่วนของแต่ละกลุ่มไว้เท่าใด	<ul style="list-style-type: none">- ต้องนิยามความหมายและลักษณะของแต่ละกลุ่มให้ชัดเจน เพราะบางกลุ่มก็มีลักษณะที่ซ้ำกัน- อยากให้เพิ่มกลุ่มที่รัฐศาสตร์เข้าไป โดยเฉพาะ เพราะไม่น่าจะอยู่ในกลุ่มอื่นๆ ได้ เนื่องจากเป็นเรื่องของหลักการบริหาร และการปกครอง- เห็นด้วยกับ 19 กลุ่มที่มีอยู่ แต่กลุ่มที่เป็นด้านอื่นๆ (กลุ่มที่ 20) กว้างเกินไป น่าจะจำกัดให้มีความชัดเจน โดยเฉพาะเป็นประโยชน์และสังคมยอมรับ- กลุ่มที่ 18 น่าจะตัด “สตรี” ออกไป เพราะสตรีปัจจุบันมีความเก่ง และสามารถอยู่ได้ทุกกลุ่มอยู่แล้ว- เพิ่มกลุ่มพัฒนาชุมชน ในกลุ่มที่ 17 เข้าไป กลุ่มชุมชน และประชาสังคม- กลุ่ม 14 ในคำว่ากลุ่มวิชาชีพไม่ชัดเจนว่าเป็นกลุ่มใด เช่น ด้านสิ่งแวดล้อม ที่อยู่อาศัย และพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งอาจจะครอบคลุม และไปทับซ้อนกับกลุ่มวิชาชีพอื่น- การมี 20 กลุ่มมีมากไป แล้วจะแบ่งสัดส่วนแต่ละกลุ่มอย่างไร เพื่อให้เกิดความเท่าเทียม- ข้อ 12 และข้อ 20 ที่มีความซ้ำซ้อนกัน

	<p>ระหว่างอาชีพอิสระและกลุ่มผู้ประกอบการ จึงน่าจะเอากลุ่มที่ 19 ไปไว้ในกลุ่มที่ 12</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้ประกอบการอิสระไม่ชัดเจน ซึ่ง ครอบคลุมถึงพ่อค้าแม่ค้าเร่ขายของด้วย - แยกกลุ่มองค์กรชุมชน และประชาสังคม ใน กลุ่ม 17 ออกจากกัน เพราะองค์กรชุมชนจด ทะเบียนกับ พอช. แต่กลุ่มที่เป็นประชา สังคมมีอยู่มากและไม่ได้จดทะเบียนกับใคร - น่าจะมีกลุ่มที่เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และอุตสาหกรรมเป็นกลุ่ม เดียวกัน เพราะมีความเชื่อมโยงกัน โดยแยก ฝั่งเมืองออกไป (กลุ่มที่ 13/ 15)
--	---

1.2 ควรมีคำอธิบายความหมายของแต่ละกลุ่มไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ หรือไม่ อย่างไร	
ควร	ไม่ควร
<ul style="list-style-type: none"> - ควรมินิยามแต่ละกลุ่มไว้ เพื่อให้เกิดความ เข้าใจขอบเขตของแต่ละกลุ่มตรงกันใน กฎหมายหลัก 	<ul style="list-style-type: none"> - หากบัญญัติอยู่ในพรบ.ก็อาจจะรัดตึงเกินไป ต่อการเข้าข่ายลักษณะบุคคลในแต่ละกลุ่ม แต่ควรบัญญัติไว้ในระเบียบมากกว่า

ประเด็นที่ 2 : ความเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทยของสมาชิกวุฒิสภาในระดับประเทศ

2.1 ระหว่าง กรณีที่ 1 ในจังหวัดของท่านไม่มีตัวแทนที่ได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา กับ กรณีที่ 2 ในบางกลุ่มไม่มีตัวแทนที่ได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ท่านยอมรับกรณีใดได้มากกว่ากัน
เพราะเหตุใด

ยอมรับ กรณีที่ 1 ได้มากกว่า (ไม่มีตัวแทนของจังหวัด ตนเอง)	ยอมรับ กรณีที่ 2 ได้มากกว่า (ไม่มีตัวแทนมาจากบางกลุ่ม)	เหตุผลอื่นๆ
<ul style="list-style-type: none"> - เห็นด้วยกับการมีทุกกลุ่มวิชาชีพ เพราะกลุ่มวิชาชีพอาจจะครอบคลุมได้ทุกจังหวัด - เพื่อที่จะถ่วงกรองกฎหมายที่ครอบคลุมอยู่ทุกสาขาวิชาชีพ และเพื่อป้องกันการกระจุกตัวอยู่ในสาขาวิชาชีพใดวิชาชีพหนึ่ง 	<ul style="list-style-type: none"> - อยากให้มีตัวแทนครบทุกจังหวัด เพราะ สว. สามารถจะสะท้อนบริบทของพื้นที่ตนเองได้มากกว่าการมีตัวแทนที่เป็นกลุ่มอาชีพ - <u>ควรให้ความสำคัญกับระดับ “ภาค/ เขต/ กลุ่มจังหวัด” เพื่อเป็นการกระจายความเป็นตัวแทนออกไปคลุมทุกพื้นที่ ด้วย</u> เพราะคงเป็นไปได้กับการมีตัวแทน สว.มาจากทุกจังหวัด 	<ul style="list-style-type: none"> - ในการคัดเลือกครั้งแรก 250 ครั้ง ประชาชนมีสิทธิเลือกตัวเอง 50 คน ซึ่งเป็นไปไม่ได้ที่จะเลือกได้ครบทุกจังหวัด เพราะคสช.เลือกเอง 200 คน

2.2 จำเป็นหรือไม่ ที่จะต้องกำหนดจำนวนขั้นต่ำหรือขั้นสูงของผู้สมัครที่จะได้รับเลือกจากแต่ละกลุ่มในการเลือกแต่ละระดับ (อำเภอ จังหวัด ประเทศ)	
จำเป็น	ไม่จำเป็น
- เพราะเป็นไปตามหลักการเลือกตั้ง ที่มีหลักของการสร้างความเท่าเทียมที่จะได้ตัวแทนมาจาก “ฐานอาชีพ” และ “ฐานของพื้นที่” ด้วย (กกต.)	- เพราะน่าจะให้ความสำคัญกับเรื่องสัดส่วนของอาชีพในพื้นที่นั้นๆมากกว่า

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- เห็นด้วยกับกลุ่มอาชีพ และเสนอให้เป็นสัดส่วนของ “กลุ่มจังหวัด”
- ไม่เห็นด้วยทั้ง 2 กรณี เนื่องจากบทบาทของ สส. และ สว. แตกต่างกัน เสนอว่า สว. ควรมาจากทุกจังหวัดและ ทุกองค์กร เพื่อเป็นตัวแทนของทุกกลุ่ม
- เห็นควรกำหนดจำนวน โดยเป็นไปตามขนาดขององค์กร/ประชากรในแต่ละกลุ่ม
- หากมีกลุ่มอาชีพที่ชัดเป็นตัวแทนอย่างแท้จริง สามารถยอมรับตัวแทนกรณีไม่ครบทุกจังหวัดได้

**ประเด็นที่ 3 : การดำเนินการเลือกตนเอง ตั้งแต่ระดับอำเภอ
ระดับจังหวัด ระดับประเทศ**

วิธีการเลือกตนเอง ตั้งแต่ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด ระดับประเทศ ควรกำหนดจำนวนให้เท่ากัน ทุกกลุ่ม หรือ ควรต้องสัมพันธ์กับสัดส่วนประชากรในแต่ละกลุ่ม รวมทั้ง ควรกำหนดเกณฑ์ให้ เหมือนกันทุกระดับ หรือไม่ อย่างไร			
ควรกำหนดจำนวนให้ เท่ากันทุกกลุ่ม	ควรต้องสัมพันธ์กับ สัดส่วนประชากร ในแต่ละกลุ่ม	การกำหนดเกณฑ์	
		เหมือนกันทุกระดับ	ไม่จำเป็นต้องเหมือนกัน ทุกระดับ
<ul style="list-style-type: none"> - เห็นด้วยกับการกำหนดให้เท่ากัน - กำหนดด้วยว่า แต่ละคนสามารถสมัครได้เพียง 1 กลุ่มอาชีพเท่านั้น - แต่หากให้สัดส่วนกับจำนวนของตัวแทนที่มาจากกลุ่มตามจำนวนประชากร แล้วก็อาจจะได้ตัวแทนของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งมากกว่า จึงต้องกำหนดให้ชัดเจนเลยว่าต้องมีตัวแทนมาจากทุกกลุ่ม เช่น อุตสาหกรรม หรือสิ่งแวดล้อมที่มีประเด็นย่อยอีก ก็ต้องให้คลุมไปถึงกลุ่มย่อยๆอีก 	<ul style="list-style-type: none"> - ตามสัดส่วนที่มาสมัครในระดับประเทศ 		

ประเด็นที่ 4 : หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตนเอง

ในการลงคะแนนให้กับผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาด้วยวิธี

- (1) เลือกบุคคลจากต่างกลุ่ม (วิธีเลือกไขว้กันระหว่างกลุ่ม)
- (2) จับฉลากเพื่อรับเลือก และ
- (3) การใช้วิธีเรียงลำดับคะแนนผู้สมัครรับเลือกซึ่งได้คะแนนมากที่สุดเรียงลำดับลงไป เป็นผู้ได้รับเลือกในแต่ละกลุ่ม

ท่านคิดว่า ในแต่ละระดับควรเลือกใช้วิธีการใดจึงจะเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากที่สุด เพื่อป้องกันการสมยอมกัน (ฮั้วกัน)

ควรใช้ <u>วิธีที่ 1</u> การเลือกไขว้	ควรใช้ <u>วิธีที่ 2</u> การจับฉลาก	ควรใช้ <u>วิธีที่ 3</u> การเรียงลำดับคะแนน
<ul style="list-style-type: none"> - เหมาะสมที่สุด เพื่อลดการฮั้วระหว่างนักการเมืองด้วยกันเองมากที่สุด และการจับฉลากก็อาจจะได้คนที่ไม่เป็นที่ต้องการจริง - จำเป็นต้องมีการศึกษาประวัติของผู้สมัคร และให้ผู้สมัครเป็นที่รู้จักก่อน - เลือกไขว้กันมาตั้งแต่ระดับอำเภอ จังหวัด และประเทศ 	<ul style="list-style-type: none"> - ตัดไปเลย เพราะเป็นการเลือกตัวแทนที่ไม่เป็นประโยชน์ 	

อื่นๆ

- ให้กลุ่มวิชาชีพเลือกกันภายในกลุ่มตั้งแต่ระดับจังหวัดสาขาละ 1 คน โดยจังหวัดละ 20 คน
- คุณสมบัติของ สว. ชุดแรก ไม่ควรเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้ทำการเลือก

**ประเด็นที่ 5 : ระยะเวลาในการดำเนินการเลือกตนเอง
และการพุดแนะนำตัวของผู้สมัคร**

5.1 ควรกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการเลือกตนเองในแต่ละระดับอย่างไร เพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว
<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนด แต่ให้กรธ.พิจารณารายละเอียด ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ - การเลือกให้เร็วที่สุดจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศ โดย กกต. และ กรธ. ต้องกำหนดกรอบให้ชัดเจน

5.2 ควรกำหนดระยะเวลาในการพุดแนะนำตัวของผู้สมัครแต่ละคนในแต่ละระดับหรือไม่ อย่างไร	
ควร	ไม่ควร
<ul style="list-style-type: none"> - แนะนำด้วยเอกสาร เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบ ที่ระดับและกลุ่มคนที่เกี่ยวข้อง และความเท่าเทียมของผู้สมัคร - ต้องมีการแสดงวิสัยทัศน์ด้วยการพุด เพราะการเป็นตัวแทนที่สำคัญต้องสามารถพุดได้ระหว่างกลุ่มผู้สมัครทุกระดับ และจำกัดเวลาพุดให้เท่ากันทุกคน 	-

ประเด็น ร่าง พ.ร.ป. ส.ว. (กลุ่ม 3 สีม่วง)

ประเด็นที่ 1: การจัดแบ่งกลุ่มประเภทบุคคล

1.1 การแบ่งประเภทบุคคลออกเป็น 20 กลุ่ม เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการรับสมัครคัดเลือกสมาชิกวุฒิสภา ตามที่กำหนดนี้ มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร (เช่น ความครอบคลุม, ความชัดเจนของถ้อยคำ) เป็นต้น	
เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
<ul style="list-style-type: none">● เพราะเป็นการเปิดกว้าง ไม่ควรจะไปตีอกสเปก ขึ้นอยู่กับวิจาร์ณาญาณของผู้สมัครว่าจะเลือกลงในกลุ่มใด● กำหนดได้ครอบคลุมทุกอาชีพแล้ว● แต่ควรเพิ่มกลุ่มอาชีพด้านรัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ ด้านการเมืองการปกครอง หรือเพิ่มไว้ในกลุ่มที่ 2 ด้านกฎหมาย● ควรรวมกลุ่ม ด้านกสิกรรม (กลุ่มที่ 8) ด้านปศุสัตว์ (กลุ่มที่ 9) เพราะเป็นเกษตรกรรมเหมือนกัน	<ul style="list-style-type: none">● พิจารณาจาก 5 กลุ่มที่ห้องประชุมใหญ่แบ่งไว้● เพิ่มจำนวนกลุ่ม ให้ระบุกลุ่มอาชีพให้ชัด ไม่ต้องรวมกับอาชีพที่มีลักษณะที่คล้ายคลึงหรือใกล้เคียงกัน เช่น กลุ่มทนายความ กลุ่มครู ไม่ควรรวมกับการบริหาร การต่างประเทศ● กลุ่มที่ 15 ด้านสิ่งแวดล้อม ให้รวมไว้กับกลุ่มที่ 16● ควรรวมกลุ่มบางอาชีพที่มีความคล้ายคลึงใกล้เคียงกันไว้ในกลุ่มเดียวกัน

1.2 ควรมีคำอธิบายความหมายของแต่ละกลุ่มไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ
หรือไม่ อย่างไร

ควร

ไม่ควร

- ควรมีการให้คำอธิบายความหมายของแต่ละกลุ่มไว้เพื่อความชัดเจนในการพิจารณาคุณสมบัติของผู้สมัคร
- โดยเฉพาะข้อ 20 ควรมีการให้คำอธิบายไว้ให้ชัดเจน
- กลุ่มที่ 20 ด้านอื่นๆ มีไว้เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนที่มีคุณสมบัติไม่ตรงกับกลุ่มที่ 1-19 ได้มีโอกาสสมัครได้ เช่น
- ควรให้คำนิยามที่ครอบคลุมถึงผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวคนไร้สัญชาติ คนตกขอบ

•

ประเด็นที่ 2 : ความเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทยของสมาชิกวุฒิสภาในระดับประเทศ

2.1 ระหว่าง กรณีที่ 1 ในจังหวัดของท่านไม่มีตัวแทนที่ได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา กับ กรณีที่ 2 ในบางกลุ่มไม่มีตัวแทนที่ได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ท่านยอมรับกรณีใดได้มากกว่ากัน
เพราะเหตุใด

ยอมรับ กรณีที่ 1 ได้มากกว่า	ยอมรับ กรณีที่ 2 ได้มากกว่า	เหตุผลอื่นๆ
<ul style="list-style-type: none"> ● ยอมรับได้เพราะใน ระดับประเทศ ต้องเลือก บุคคลที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในแต่ละกลุ่มอาชีพ แต่ รู้สึกเสียดาย ● เพราะ ส.ว. เป็นตัวแทนของ ประเทศ ไม่ใช่ตัวแทนของ จังหวัด ● ต้องยอมรับ และทำความเข้าใจ 	<ul style="list-style-type: none"> ● ยอมรับได้ เพราะใน ระดับประเทศ ต้องเลือก บุคคลที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ● เพราะ ส.ว. เป็นตัวแทน ของประเทศ ไม่ใช่ตัวแทน ของกลุ่มอาชีพ 	<ul style="list-style-type: none"> ● ไม่ยอมรับ แต่ละจังหวัด ควรจะมีตัวแทนของ จังหวัดที่ได้รับเลือกเป็น ส.ว. โดยจะเป็นกลุ่มอาชีพ ใดก็ได้

2.2 จำเป็นหรือไม่ ที่จะต้องกำหนดจำนวนขั้นต่ำหรือขั้นสูงของผู้สมัครที่จะได้รับเลือกจากแต่ละกลุ่มในการเลือกแต่ละระดับ (อำเภอ จังหวัด ประเทศ)

จำเป็น	ไม่จำเป็น
<ul style="list-style-type: none">● ในระดับอำเภอจำเป็นต้องกำหนดจำนวนขั้นต่ำและขั้นสูงของทุกกลุ่มอาชีพ ให้เท่ากัน เพราะเมื่อเวลาเอามาเลือกไขว้กันจะทำให้เกิด● ไม่ควรมีการคัดเลือกในระดับอำเภอเพราะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย (ให้เปิดรับสมัครในระดับอำเภอเท่านั้น) แล้วให้ไปดำเนินการคัดเลือกในระดับจังหวัดเลย	<ul style="list-style-type: none">●

ประเด็นที่ 3 : การดำเนินการเลือกตนเอง ตั้งแต่ระดับอำเภอ

ระดับจังหวัด ระดับประเทศ

วิธีการเลือกตนเอง ตั้งแต่ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด ระดับประเทศ ควรกำหนดจำนวนให้เท่ากันทุกกลุ่ม หรือ ควรต้องสัมพันธ์กับสัดส่วนประชากรในแต่ละกลุ่ม รวมทั้ง ควรกำหนดเกณฑ์ให้เหมือนกันทุกระดับ หรือไม่ อย่างไร			
ควรกำหนดจำนวนให้เท่ากันทุกกลุ่ม	ควรต้องสัมพันธ์กับสัดส่วนประชากรในแต่ละกลุ่ม	การกำหนดเกณฑ์	
		เหมือนกันทุกระดับ	ไม่จำเป็นต้องเหมือนกันทุกระดับ
ควรมีการกำหนดจำนวนให้เท่ากันในทุกกลุ่มอาชีพ		ยอมรับตามที่เกณฑ์กำหนดไว้ให้เหมือนกันทุกระดับ	

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- สัดส่วนของสว. ควรเป็นไปตามสัดส่วนของประชากรในกลุ่มนั้น
- เสนอให้มีการลงทะเบียนในส่วนของผู้สมัครและผู้เลือก

ประเด็นที่ 4 : หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกกันเอง

ในการลงคะแนนให้กับผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาด้วยวิธี

- (1) เลือกบุคคลจากต่างกลุ่ม (วิธีเลือกไขว้กันระหว่างกลุ่ม)
- (2) จับฉลากเพื่อรับเลือก และ
- (3) การใช้วิธีเรียงลำดับคะแนนผู้สมัครรับเลือกซึ่งได้คะแนนมากที่สุดเรียงลำดับลงไป เป็นผู้ได้รับเลือกในแต่ละกลุ่ม

ท่านคิดว่า ในแต่ละระดับควรเลือกใช้วิธีการใดจึงจะเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากที่สุด เพื่อป้องกันการสมยอมกัน (ฮั้วกัน)

ควรใช้ <u>วิธีที่ 1</u> การเลือกไขว้	ควรใช้ <u>วิธีที่ 2</u> การจับฉลาก	ควรใช้ <u>วิธีที่ 3</u> การเรียงลำดับคะแนน
<p>1. เพราะการเลือกไขว้ต่างกลุ่ม ทำให้ป้องกันการสมยอมกัน (ฮั้วกัน) ได้ยากกว่าวิธีอื่น</p> <p>2. ก่อนจะมีการเลือกไขว้ให้ เปิดโอกาสให้ผู้สมัครได้แสดง วิสัยทัศน์ก่อน</p> <p>3. ในระดับจังหวัดควรใช้การ แบบผสมผสาน คือ วิธีการ เลือกไขว้ก่อน แล้วจึงจับฉลาก</p> <p>4. ในระดับจังหวัด ควรใช้ วิธีการเลือกไขว้ ต่อจากนั้นให้ นำมาเรียงลำดับคะแนน แล้ว จึงให้ผู้สมัครจับฉลากเพื่อหา ตัวแทนในระดับจังหวัด</p>	<p>1. <u>ไม่ควรใช้</u> วิธีการจับฉลาก ในทุกระดับ</p> <p>2. <u>ไม่ควรใช้</u> เพราะทำให้ ส.ว. มีภาพลักษณ์ที่ไม่ดี</p> <p>3. <u>ควรใช้</u> เป็นการควบคุม กลไกการเมืองป้องกันการ สมยอมกัน (ฮั้วกัน)</p> <p>3. <u>ควรใช้</u> ในระดับประเทศใช้ วิธีการจับฉลากได้ เพราะเรามี การคัดเลือกมาหลายแบบแล้ว</p>	<p>1. เรียงลำดับคะแนนตัวแทนที่ ได้คะแนนสูงในระดับที่ 1-3 ของแต่ในแต่ละกลุ่มอาชีพ แล้วให้ทั้ง 3 คนนั้น <u>จับฉลาก</u> หาคนที่จะได้เป็นตัวแทนของ กลุ่มอาชีพ</p> <p>2. ในระดับจังหวัดควรใช้ วิธีการเรียงลำดับคะแนนแล้ว ให้ผู้ที่มีคะแนนสูงสุดเป็น ตัวแทนจังหวัด</p>

<p>5. ในระดับจังหวัดหรือ ระดับประเทศ เมื่อเลือกแบบ ไขว้แล้ว ควรแต่งตั้ง คณะกรรมการเพื่อช่วย พิจารณาคัดเลือก</p> <p>6. ใช้วิธีการเลือกไขว้ แล้วให้ ทุกคนแสดงวิสัยทัศน์ ต่อจากนั้นใช้วิธีการยกมือ โหวตเพื่อหาตัวแทน</p>		
---	--	--

ประเด็นที่ 5 : ระยะเวลาในการดำเนินการเลือกกันเอง

และการพุดแนะนำตัวของผู้สมัคร

5.1 ควรกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการเลือกกันเองในแต่ละระดับอย่างไร เพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว
<ul style="list-style-type: none">● ไม่ต้องกำหนดระยะเวลา แต่ให้พิจารณาจากเอกสารหรือประวัติของผู้สมัคร โดยควรให้คนกลาง (คณะกรรมการเลือกตั้งในระดับอำเภอ จังหวัด และประเทศ) เป็นผู้กำหนดรูปแบบหัวข้อของเอกสารแนะนำตัวให้เพื่อความเท่าเทียมกัน (ผู้สมัครเป็นผู้ส่งประวัติให้กับคนกลาง)

5.2 ควรกำหนดระยะเวลาในการพุดแนะนำตัวของผู้สมัครแต่ละคนในแต่ละระดับหรือไม่ อย่างไร	
ควร	ไม่ควร
<ul style="list-style-type: none">●	<ul style="list-style-type: none">●

ประเด็น ร่าง พ.ร.ป. ส.ว. (กลุ่ม 4 สีเขียว)

ประเด็นที่ 1: การจัดแบ่งกลุ่มประเภทบุคคล

1.1 การแบ่งประเภทบุคคลออกเป็น 20 กลุ่ม เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการรับสมัครคัดเลือกสมาชิกวุฒิสภา ตามที่กำหนดนี้ มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร (เช่น ความครอบคลุม, ความชัดเจนของถ้อยคำ) เป็นต้น	
เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
<ul style="list-style-type: none">- ควรเพิ่มอาชีพ และสาขาให้ละเอียดขึ้น- ควรจัดให้มีทำเนียบฐานอาชีพรายอำเภอ จังหวัด- ต้องมีวิธีจำแนกกลุ่มให้ชัดเจนว่าอยู่กลุ่มไหน	<ul style="list-style-type: none">- การแบ่งกลุ่มค่อนข้างสับสน ไม่ชัดเจน- ไม่มีกลุ่มเกษตรกร อาสาสมัคร ดิน น้ำ ป่า จิตอาสา พลังงาน วิจัยอิสระ- ป่าไม้ เป็นอนุรักษ์ป่าไม้ หรือโรงเลื่อย (สับสน)- กรณีที่ 19 กลุ่มไม่ชัดเจน จะไปตกที่กลุ่มอื่นๆ- แบ่งกลุ่มโดยใช้กระทรวงเป็นหลักและใช้ฐานข้อมูลของกระทรวง

1.2 ควรมีคำอธิบายความหมายของแต่ละกลุ่มไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญหรือไม่ อย่างไร	
ควร	ไม่ควร
<ul style="list-style-type: none">- ควรกำหนดเพื่อความชัดเจน	

ประเด็นที่ 2 : ความเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทยของสมาชิกรัฐสภาในระดับประเทศ

2.1 ระหว่าง กรณีที่ 1 ในจังหวัดของท่านไม่มีตัวแทนที่ได้รับเลือกเป็นสมาชิกรัฐสภา กับ กรณีที่ 2 ในบางกลุ่มไม่มีตัวแทนที่ได้รับเลือกเป็นสมาชิกรัฐสภา ท่านยอมรับกรณีใดได้มากกว่ากัน
เพราะเหตุใด

ยอมรับ กรณีที่ 1 ได้มากกว่า	ยอมรับ กรณีที่ 2 ได้มากกว่า	เหตุผลอื่นๆ
<ul style="list-style-type: none"> - องค์กรอาชีพดูแล กลุ่มอาชีพดี - ปปช ต้องเคารพ และยอมรับในเพื่อน ร่วมอาชีพจาก จังหวัดอื่นๆ ที่ได้ เลือกเข้ามา 	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องมีตัวแทนทุก จังหวัด - เดินทางไกลถ้าไม่มี ตัวแทนจังหวัด 	<ul style="list-style-type: none"> - ตั้งประเด็นผิด ธรณ ไม่ได้มุ่งจังหวัด มุ่ง ทางด้านอาชีพ มากกว่า ม.107 - ขยายให้เป็นกลุ่ม จังหวัดต้องมีให้ ครบทุกกลุ่มอาชีพ - สูดท้าย สว. มาจาก กรุงเทพมหานคร

2.2 จำเป็นหรือไม่ ที่จะต้องกำหนดจำนวนขั้นต่ำหรือขั้นสูงของผู้สมัครที่จะได้รับเลือกจากแต่ละกลุ่มในการเลือกแต่ละระดับ (อำเภอ จังหวัด ประเทศ)

จำเป็น	ไม่จำเป็น
<ul style="list-style-type: none">- ต้องกำหนดเพราะจะได้เป็นกรอบกติกา มิเช่นนั้นจะมีจำนวนที่ไม่จำกัด- จำเป็นในระดับอำเภอ	<ul style="list-style-type: none">- จังหวัดใหญ่ คนมากเป็นการตัดสิทธิพื้นฐาน ปชช.ของผู้สมัคร- เปิด open

**ประเด็นที่ 3 : การดำเนินการเลือกตนเอง ตั้งแต่ระดับอำเภอ
ระดับจังหวัด ระดับประเทศ**

<p align="center">วิธีการเลือกตนเอง ตั้งแต่ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด ระดับประเทศ ควรกำหนดจำนวนให้เท่ากัน ทุกกลุ่ม หรือ ควรต้องสัมพันธ์กับสัดส่วนประชากรในแต่ละกลุ่ม รวมทั้ง ควรกำหนดเกณฑ์ให้ เหมือนกันทุกระดับ หรือไม่ อย่างไร</p>			
<p align="center">ควรกำหนดจำนวนให้ เท่ากันทุกกลุ่ม</p>	<p align="center">ควรต้องสัมพันธ์กับ สัดส่วนประชากร ในแต่ละกลุ่ม</p>	<p align="center">การกำหนดเกณฑ์</p>	
		<p align="center">เหมือนกันทุกระดับ</p>	<p align="center">ไม่จำเป็นต้องเหมือนกัน ทุกระดับ</p>
<p align="center">ควรให้แบ่งทุกกลุ่ม เท่าๆ กัน</p>		<p align="center">ต้องเหมือนกันทุก ระดับ</p>	

ประเด็นที่ 4 : หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตนเอง

<p align="center">ในการลงคะแนนให้กับผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาด้วยวิธี</p> <p>(1) เลือกบุคคลจากต่างกลุ่ม (วิธีเลือกไขว้กันระหว่างกลุ่ม)</p> <p>(2) จับฉลากเพื่อรับเลือก และ</p> <p>(3) การใช้วิธีเรียงลำดับคะแนนผู้สมัครรับเลือกซึ่งได้คะแนนมากที่สุดเรียงลำดับลงไป เป็นผู้ ได้รับเลือกในแต่ละกลุ่ม</p> <p>ท่านคิดว่า ในแต่ละระดับควรเลือกใช้วิธีการใดจึงจะเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมาก ที่สุด เพื่อป้องกันการสมยอมกัน (ฮั้วกัน)</p>

ควรใช้ วิธีที่ 1 การเลือกไขว้	ควรใช้ วิธีที่ 2 การจับฉลาก	ควรใช้ วิธีที่ 3 การเรียงลำดับคะแนน
ไม่มีผู้เห็นด้วย	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เห็นด้วยถ้าจับฉลากทุกระดับ ดูถูกภูมิปัญญา ไม่มีศักดิ์และโอกาสจะได้ตัวแทนชายหญิงจะหายไป - แต่เห็นด้วยถ้ามีการจับฉลากดังต่อไปนี้ - เมื่อได้ตัวแทนกลุ่มจังหวัดๆ ละ 20 คน x 77 จังหวัด = 1540 คน ก็ถือว่า 1540 คน นี้ มีความสามารถเท่าเทียมกัน ในการคัดเลือกระดับประเทศ จึงให้มีการจับฉลากเฉพาะสายอาชีพ โดยจะได้สายอาชีพ 	<ul style="list-style-type: none"> - เห็นด้วยเพราะผู้เลือกต้องศึกษาข้อมูลของผู้รับสมัคร - ถ้าคะแนนเท่ากันควรมีการนำเสนอผลงานและให้คณะกรรมการตัดสิน

	<p>สัดส่วนละ 10 คน</p> <p>จำนวน 20 สาย</p> <p>อาชีพ ได้ตัวเลข สว.</p> <p>200 คนจึงจะ</p> <p>แก้ปัญหาการฮั้วได้</p> <p>แน่นอน และเกิดการ</p> <p>กระจายเท่าเทียมทุก</p> <p>อาชีพ</p>	
--	--	--

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- การเลือกไขว้ ควรดำเนินการภายหลัง ในระดับจังหวัดและประเทศ ส่วนการเลือกระดับอำเภอควรเลือกกันเองในกลุ่ม เนื่องจากจะรู้จักผู้สมัครเป็นอย่างดี
- เห็นด้วยกับการเลือกไขว้ทุกระดับ ตั้งแต่ระดับอำเภอ - ประเทศ
- ควรเลือกกันเองในกลุ่มทุกระดับ ตั้งแต่ระดับอำเภอ - ประเทศ เพื่อให้ครอบคลุมทุกสาขาอาชีพ
- เลือกไขว้ในระดับอำเภอและระดับจังหวัดและเลือกผู้ที่มีวิสัยทัศน์เพื่อใช้วิธีการเลือกโดยการจับฉลาก ในระดับจังหวัด และระดับประเทศจาก

ประเด็นที่ 5 : ระยะเวลาในการดำเนินการเลือกตนเอง

และการพุดแนะนำตัวของผู้สมัคร

5.1 ควรกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการเลือกตนเองในแต่ละระดับอย่างไร เพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว

- เตรียมการมาก่อน 2-3 เดือน กกต.กลางในการจัดทำทำเนียบ
- จัดให้มีการประชาสัมพันธ์
- ก่อนการประกาศในราชกิจจานุเบกษา ทุกระดับต้องเตรียมการให้พร้อม
- ต้องให้เวลาศึกษาข้อมูลของผู้มาสมัคร ในระดับอำเภอ เคารพผู้เลือก อย่ารีบเร่งมาก
- ในระดับจังหวัด อาจให้เวลาน้อยกว่า

5.2 ควรกำหนดระยะเวลาในการพูดแนะนำตัวของผู้สมัครแต่ละคนในแต่ละระดับ
หรือไม่ อย่างไร

ควร	ไม่ควร
<ul style="list-style-type: none">- ต้องกำหนดเวลาที่เหมาะสม มิเช่นนั้นจะพูดไปเรื่อยเปื่อย- 5-10 นาที- เพื่อความเท่าเทียม- ควรอย่างยิ่ง	<ul style="list-style-type: none">- ไม่มีประโยชน์ เพราะจะเกณฑ์กันมาสมัครตั้งแต่ระดับอำเภอ ซึ่งรู้จักอยู่แล้ว

ประเด็น ร่าง พ.ร.ป. ส.ว. (กลุ่ม 5 สีแดง)

ประเด็นที่ 1: การจัดแบ่งกลุ่มประเภทบุคคล

เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
-	<ul style="list-style-type: none">- กลุ่มคุ้มครองผู้บริโภค ควรแยกออกมาจากสื่อมวลชนให้ชัดเจน- กลุ่มสื่อมวลชนควรแยกให้ชัดเจน เป็นกลุ่มวิทยุ ทิวี ให้ชัดเจน- ควรเพิ่มกลุ่ม อาสาสมัคร กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในฐานะตัวแทน ภาคประชาชน- ควรเน้นกลุ่มเกษตรกร (ชาวนา ไร่ ชาวนาอย่างแท้จริง)- เสนอให้ตัดคำว่า กสิกรรม เป็น คำว่า ด้านเกษตรกรรม- เสนอให้นำเรื่องของ ป่าไม้ ออกจากกลุ่มกสิกรรม และนำไปไว้ในกลุ่มสิ่งแวดล้อม- ควรเพิ่มกลุ่มของพนักงานออฟฟิศ ลูกจ้างที่ทำงานทั่วไป- ควรเพิ่มตัวแทนของเยาวชน/องค์กร ตัวแทนของเยาวชน เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีสิทธิในการเลือกตั้งเช่นเดียวกัน

	<ul style="list-style-type: none"> - ขอให้เพิ่มคำนิยามแต่ละด้านให้ชัดเจน เช่น ข้อ 14 ด้านการประกอบวิชาชีพ และ ด้านผู้ประกอบการอาชีพอิสระ - เสนอให้เพิ่มกลุ่มท้องถิ่นท้องถิ่น - เสนอให้แบ่งกลุ่มตามการประกอบอาชีพ/กระทรวง เพื่อความชัดเจน และ ควรกำหนดสัดส่วนตามขนาดของกระทรวง - เสนอให้เพิ่มกลุ่มจริยธรรม และ การมีวินัย - เสนอว่าควรเลือก สว. เป็นจังหวัดแทน การเลือกกลุ่มอาชีพ เพราะอาชีพนั้นมีความหลากหลายมาก
--	---

<p>1.2 ควรมีคำอธิบายความหมายของแต่ละกลุ่มไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญหรือไม่ อย่างไร</p>	
<p>ควร</p>	<p>ไม่ควร</p>
<ul style="list-style-type: none"> - ควรเพิ่มรายละเอียดของแต่ละกลุ่มให้ชัดเจน โดยกำหนดไว้ในกม.ประกอบรัฐธรรมนูญ - เห็นด้วยและเสนอให้เพิ่มเงื่อนไขระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งของสมาชิกกลุ่มนั้นๆของผู้สมัครให้ชัดเจน - การให้คำนิยามให้ชัดเจนจะช่วยให้สามารถกำหนดกลุ่ม/ประเภทผู้สมัครได้ชัดเจนมากขึ้น 	

ประเด็นที่ 2 : ความเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทยของสมาชิกวุฒิสภาในระดับประเทศ

2.1 ระหว่าง กรณีที่ 1 ในจังหวัดของท่านไม่มีตัวแทนที่ได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา กับ กรณีที่ 2 ในบางกลุ่มไม่มีตัวแทนที่ได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ท่านยอมรับกรณีใดได้มากกว่ากัน
เพราะเหตุใด

ยอมรับ กรณีที่ 1 ได้มากกว่า	ยอมรับ กรณีที่ 2 ได้มากกว่า	เหตุผลอื่นๆ
<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • ไม่รับทั้ง 2 กรณี เพราะ สว. ต้องยึดโยงกับ ประชาชน ควรมาจากการ เลือกตั้งของประชาชน • สว.ควรอยู่ในทุกจังหวัด และควรมาจากทุกกลุ่ม องค์กรเพราะวัตถุประสงค์ ของสส.และสว.นั้นแตกต่างกัน • ควรมีสว.ทุกจังหวัด และ ควรมีการกำหนดสัดส่วน อาชีพให้ชัดเจน • เสนอให้ สว. มาจากการ เลือกตั้งครั้งหนึ่งและสรร หาคั้งหนึ่ง

2.2 จำเป็นหรือไม่ ที่จะต้องกำหนดจำนวนขั้นต่ำหรือขั้นสูงของผู้สมัครที่จะได้รับเลือกจากแต่ละกลุ่มในการเลือกแต่ละระดับ (อำเภอ จังหวัด ประเทศ)

จำเป็น	ไม่จำเป็น
<ul style="list-style-type: none">● ควรมีการกำหนดเบื้องต้น ตามขนาดขององค์กร เช่นภาคเกษตรกรรมมีสมาชิกจำนวนมาก ควรมีผู้แทนมาก	

**ประเด็นที่ 3 : การดำเนินการเลือกตนเอง ตั้งแต่ระดับอำเภอ
ระดับจังหวัด ระดับประเทศ**

วิธีการเลือกตนเอง ตั้งแต่ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด ระดับประเทศ ควรกำหนดจำนวนให้เท่ากัน ทุกกลุ่ม หรือ ควรต้องสัมพันธ์กับสัดส่วนประชากรในแต่ละกลุ่ม รวมทั้ง ควรกำหนดเกณฑ์ให้ เหมือนกันทุกระดับ หรือไม่ อย่างไร			
ควรกำหนดจำนวนให้ เท่ากันทุกกลุ่ม	ควรต้องสัมพันธ์กับ สัดส่วนประชากร ในแต่ละกลุ่ม	การกำหนดเกณฑ์	
		เหมือนกันทุกระดับ	ไม่จำเป็นต้องเหมือนกัน ทุกระดับ
	<p>* สัดส่วน สว. ควร สัมพันธ์กับสัดส่วน ประชากร</p> <p>* ควรมีตรวจสอบ สังกัดอาชีพของ ผู้แทนอย่างเข้มงวด และควรมีการ กำหนดจำนวน สว. ให้สอดคล้องกับ ขนาดของกลุ่ม อาชีพ</p>	<p>* เพื่อมาตรฐาน เดียวกัน</p> <p>* และควรมีการ ลงทะเบียนผู้สมัคร และผู้เลือก</p>	

ประเด็นที่ 4 : หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตนเอง

ในการลงคะแนนให้กับผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาด้วยวิธี		
(1) เลือกบุคคลจากต่างกลุ่ม (วิธีเลือกไขว้กันระหว่างกลุ่ม)		
(2) จับฉลากเพื่อรับเลือก และ		
(3) การใช้วิธีเรียงลำดับคะแนนผู้สมัครรับเลือกซึ่งได้คะแนนมากที่สุดเรียงลำดับลงไป เป็นผู้ ได้รับเลือกในแต่ละกลุ่ม		
ท่านคิดว่า ในแต่ละระดับควรเลือกใช้วิธีการใดจึงจะเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากที่สุด เพื่อป้องกันการสมยอมกัน (ฮั้วกัน)		
ควรใช้ วิธีที่ 1 การเลือกไขว้	ควรใช้ วิธีที่ 2 การจับฉลาก	ควรใช้ วิธีที่ 3 การเรียงลำดับคะแนน
<ul style="list-style-type: none"> ● ไม่เห็นด้วย -ควรเป็นอาชีพเดียวกัน -การเลือกไขว้ระดับจังหวัด อาจมีการฮั้วกันได้ ● *เห็นด้วย -เพราะระบบสามารถนำไปสู่ความโปร่งใส -แต่ควรให้เลือกคนในกลุ่มตนเองได้ และเสนอให้กำหนดวิธีการป้องกันการฮั้วกันแทน -เพราะสามารถป้องกันการฮั้วกันได้ แต่ควรเริ่มจากการเลือกกันในกลุ่มเดียวกัน แล้วจึงเลือกไขว้กัน 	<ul style="list-style-type: none"> *ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง เพราะไม่ศักดิ์สิทธิ์ ไม่อาจรับประกันคุณภาพ *ไม่เห็นด้วย – ควรเป็นวิธีการลำดับสุดท้าย 	<ul style="list-style-type: none"> *ไม่อาจรับประกันเรื่องความโปร่งใส -หากมีการเรียงลำดับคะแนน จำนวนสมาชิกที่มาลงคะแนนต้องเท่ากัน

**ประเด็นที่ 5 : ระยะเวลาในการดำเนินการเลือกตนเอง
และการพุดแนะนำตัวของผู้สมัคร**

<p>5.1 ควรกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการเลือกตนเองในแต่ละระดับอย่างไร เพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● ความเห็นที่ 1 : ไม่ควรกำหนดระยะเวลานานเกินไป เพราะอาจนำไปสู่การอึดอัดกัน มีการแทรกแซง จึงเสนอให้การดำเนินการทุกขั้นตอน ทั้งระดับอำเภอ – จังหวัด ไม่เกิน 30 วัน ระดับประเทศไม่เกิน 30 วัน รวมเป็นระยะเวลาในการดำเนินการทั้งสิ้น 60 วัน ● ความเห็นที่ 2: การดำเนินการทุกระดับ ทั้งระดับอำเภอ จังหวัด และประเทศ รวมกันไม่เกิน 30 วัน ● ควรกำหนดบทลงโทษ – หากมีการบล็อกโหวต ให้ตัดสิทธิทางการเมือง ไม่สามารถเป็น สว.ได้ (เพราะเห็นควรให้ สว. เป็นได้เพียง 1 วาระในชีวิต เพราะเป็นตำแหน่งอันทรงเกียรติ)

<p>5.2 ควรกำหนดระยะเวลาในการพุดแนะนำตัวของผู้สมัครแต่ละคนในแต่ละระดับหรือไม่ อย่างไร</p>	
<p>ควร</p>	<p>ไม่ควร</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● ไม่ควรเกิน 10 – 15 นาที ● การแนะนำตัวจะช่วยให้สามารถกำหนดบุคคลที่เหมาะสมกับงานได้ 	<ul style="list-style-type: none"> ●

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- การแนะนำตัวผู้สมัคร ควรดำเนินการเมื่อมีการเลือกกันเองเรียบร้อยแล้ว ไม่จำเป็นต้องแนะนำตัวในช่วงของการสมัคร
- ควรมีการบันทึกเทปการแสดงวิสัยทัศน์ของผู้สมัคร และส่งให้ผู้สมัครได้ศึกษา ผู้สมัครแต่ละคน ก่อนการเลือก
- เสนอว่าไม่ควรมีการพูดแนะนำตัวเนื่องจากอาจมีการได้เปรียบเสียเปรียบ แต่ควรใช้เอกสารแนะนำตัว โดยมีการกำหนดข้อมูลที่จะต้องจัดส่งโดยจังหวัดแจ้งแก่ผู้สมัครทราบ เพื่อความเท่าเทียมกัน และมีองค์กรกลางทำหน้าที่ผลิตเอกสารแนะนำตัว
- เสนอว่า ควรมีการใช้เอกสารแนะนำตัวและแสดงวิสัยทัศน์คู่กัน ทุกระดับ
- ควรมีการแนะนำตัวแบ่งเป็น 3 ชั้น ชั้นแรกก่อนการประกาศในราชกิจจานุเบกษา ควรมีการเตรียมการ มีการจัดทำข้อมูลโดยกต.กลาง